

**החוג לחינוך
והתפתחות הילד
בגיל הרך בראי
קהילתי
דו חוגי
(עם חינוך)**

ראשת החוג לחינוך
פרופ' ורד וקנין-נוסבאום

VeredV@wgalil.ac.il

ראשת החוג לחינוך והתפתחות הילד בגל הרך בראי קהילתי
ד"ר עינת נבו

EinatN@wgalil.ac.il

ראשת אשכול הגיל הרך
ד"ר שרון גילת-יחיא

SharonG@wgalil.ac.il

רכזת החוג

לילך רוזנטל 04-9015194
שעות קבלה רכזת החוג

lilachr@wgalil.ac.il

יום א' עד יום ה' 10:00-12:00 ; 14:00-15:00
יום ב' 15:00-17:00

סגל המרצים

ד"ר תמר הדר
ד"ר רוני טוטיאן
ד"ר מאיה קלמן הלוי
ד"ר ענת קלמר

Tamarh@wgalil.ac.il

RonyT@wgalil.ac.il

MayaH@wgalil.ac.il

AnatKI@wgalil.ac.il

סגל עמית

גבי עירית הורוביץ לוז
ד"ר הילה נאות
ד"ר עינב קיסר
ד"ר נעמה שפיצר

IritL@wgalil.ac.il

HilaN@wgalil.ac.il

einavk@wgalil.ac.il

NaamaS@wgalil.ac.il

מרצים מן החוץ

ד"ר נטלי אוליצה
גב שירלי שירה ירחמיאל
גבי סוהא מוסא
ד"ר בהאא' מחול
ד"ר אבתסאם מרעי-סרואן
ד"ר סלאם קודסי
ד"ר מעיין שמעוני
ד"ר יעל שני

nata-ul@hotmail.com

ShiraY@wgalil.ac.il

suhain1983@hotmail.com

Baham@cet.ac.il

Ibtisamm@wgalil.ac.il

salamkodsi@gmail.com

MaayanS@wgalil.ac.il

YaelSh@wgalil.ac.il

תנאי מעבר

- בלימודי אנגלית נדרש הסטודנט לסיים בהצלחה קורס טרום בסיסי עד סוף שנה א' ללימודים ולקבל ציון פטור עד סוף שנה ב' ללימודים.
- במידה והסטודנט לא מילא את חובותיו בשנה א' או ב', המעבר לשנת הלימודים הבאה יידון ע"י ועדת ההוראה של החוג לחינוך והתפתחות הילד בגיל הרך בראי קהילתי.
- סטודנט יכול לגשת לבחינה בכל קורס בשני מועדים בלבד.
- סטודנט יכול לחזור על אותו קורס פעם נוספת.
- סטודנט אשר נכשל בקורסי חובה יוכל לחזור על קורסים אלה בשנה העוקבת. במידה ונכשל באחד מקורסי החובה פעם נוספת, ייאלץ לעזוב את החוג ויוכל לעבור ללמוד בחוג אחר.
- קבלתו של הסטודנט לחוג האחר לאחר כישלון חייבת להיות בהתאם לתנאי הקבלה של החוג האחר ובהסכמת ראש החוג החדש. המעבר לחוג האחר יהיה בשנת הלימודים העוקבת.
- אם לאחר המעבר לחוג האחר הסטודנט נכשל (ראה לעיל) יופסקו לימודיו.
- לסטודנט שנכשל ביותר ממחצית מהקורסים לא תינתן הזדמנות נוספת ולימודיו יופסקו.
- על מנת לעבור משנה לשנה יידרש הסטודנט לציון ממוצע של 65 לפחות.

תנאי סיום לזכאות לתואר

- עמידה בהצלחה בדרישות כל השיעורים הנלמדים (ציון עובר בקורסים הינו 60 ומעלה).

תכנית הלימודים

מתכונת דו-חוגית עם חינוך:

תכנית הלימודים חושפת את הסטודנטים לעולמם של ילדים בגיל הרך (מגיל לידה ועד גיל שש) ומעניקה להם תשתית ידע רחבה באשר להיבטים הקשורים לחינוך ולהתפתחות ילדים בגיל זה. התפתחותם והתנהגותם של ילדים תלויה במידה רבה בתפיסות החינוכיות ובהקשרים התרבותיים בהם פועלות הדמויות המטפלות בהם ולוקחות חלק בחינוכם. תכנית הלימודים של החוג לחינוך והתפתחות הילד בגיל הרך בראי קהילתי, נותנת ביטוי להיבטים מגוונים תלויי הקשר, ישירים ועקיפים, העשויים להשפיע על התפתחותם והתנהגותם של ילדים. היבטים אלה מתייחסים למעגלים גיאוגרפיים, חברתיים וכלכליים המקיפים את הילד, כדוגמת: הסביבה הפיזית, המסגרת המשפחתית, החברים, הקהילה, התרבות, המוסדות, הרקע ההיסטורי וההקשר הפוליטי והדתי. במקביל לקורסים המתמקדים בגיל הרך, לומדים הסטודנטים קורסי ליבה בחינוך, המעניקים היכרות עם מדעי החינוך והפסיכולוגיה, שילוב ילדים עם צרכים מיוחדים, משחקים דיגיטליים בהוראה ולמידה ויזמות חינוכית.

מטרת התכנית הינה לפתח אנשי חינוך באזור הגליל המערבי, שיכירו את עולמו של הילד תוך הבנה והכלה של הגיוון התרבותי, הקהילתי והשפתי המאפיין את האזור, והקשר שלו לחינוך והתפתחות ילדים בגיל הרך. בטווח הארוך, הכשרת אנשי חינוך בתחום הגיל הרך בעלי רגישות חברתית, תרבותית וקהילתית, תאפשר את שילובם של אנשי מקצוע בעלי ידע מגוון במסגרות חינוכיות באזור הגליל המערבי, שיוכלו לתרום לפיתוח האזור ולהוביל לשינויים בתחומים חינוכיים וחברתיים בגיל הרך.

הלימודים בחוג לחינוך והתפתחות הילד בגיל הרך בראי קהילתי מאפשרים לסטודנטים להשפיע על עתידם של ילדים צעירים בבית ובמסגרות חינוכיות, לנווט את דרכם המקצועית לתחום זה, להתפתח בו ולהמשיך בעתיד ללימודים מתקדמים.

מבנה הלימודים:

קורסי חובה בחינוך והתפתחות הילד בגיל הרך בראי קהילתי - 50 נ"ז
קורסי בחירה בחינוך והתפתחות הילד בגיל הרך בראי קהילתי - 6 נ"ז
סמינריון בחינוך והתפתחות הילד בגיל הרך בראי קהילתי - 4 נ"ז (מתוך רשימת קורסי הסמינריון המוצעים בחוג לחינוך והתפתחות הילד בגיל הרך בראי קהילתי)

קורסי חובה ומתודולוגיה בחינוך - 54 נ"ז
קורסי בחירה בחינוך - 2 נ"ז
סמינריון חינוך - 4 נ"ז (מתוך רשימת קורסי הסמינריון המוצעים בחוג לחינוך)

במהלך התואר ובהתאם לאפשרויות הקיימות, ישולבו הסטודנטים בפרויקטים חינוכיים בקהילה.

במהלך התואר סטודנטים יידרשו להשתתף בשלושה ימי עיון/ כנסים ושלושה ימי סיור. מועדי פעילויות אלו יינתנו מראש וככל שניתן יתקיימו בימי ובשעות הלימוד.

תכנית מצוינות – החוג לחינוך:

החוג לחינוך הוא אחד החוגים המבוקשים בקרב אוכלוסיית הגליל המערבי. בוגרי החוג אשר מסיימים את לימודיהם הינם שגרירים של המכללה במסגרות החינוך באזור, ובכך יש להם היכולת להשפיע על מערכת החינוך בגליל. מצוינות בחוג לחינוך חשובה לסטודנטים ולחוג.

מטרות התכנית:

1. טיפוח סטודנטים מצטיינים בחוג לחינוך וקידום
2. טיפוח עשייה מחקרית
3. טיפוח עשייה קהילתית
4. קידום החוג לחינוך
5. טיפוח מוטיבציה ומעורבות של סטודנטים וסגל כאחד

המשתתפים בתכנית יהיו סטודנטים אשר סיימו את לימודי הסמסטר הראשון של שנת הלימודים הראשונה במסלול חד חוגי בחינוך, ועומדים בקריטריונים הבאים:

1. ציון פסיכומטרי
2. ראיון קבלה עם סגל החוג
3. ממוצע ציונים 90 בסמסטר א' של שנה א', או ממוצע ציונים 90 בסוף שנה א'
4. אנגלית - רמת אנגלית מינימלית נדרשת

לתוכנית יתרונו רבים והיא מזכה את המשתתפים בה בסל הטבות:

1. לימודי אנגלית בשיטות הוראה ייחודיות, במטרה לסייע לסטודנט להשתמש בשפה האנגלית הלכה למעשה ולסלול את דרכו ללימודים מתקדמים בהמשך
2. השתתפות בהובלת פרויקט קהילתי
3. גמישות בקביעת תכנית הלימודים
4. סמינריון בהנחה אישית
5. השתלבות במחקרים חינוכיים בחוג לחינוך כעוזרי מחקר
6. יעוץ וליווי לתואר שני
7. מתן אפשרות לסיים את חובות התואר בשנתיים עד שנתיים וחצי
8. מתן עדיפות בחילופי סטודנטים
9. מתן עדיפות להשתתפות בקורסים של מוסדות אקדמיים מחו"ל ומלגות בינלאומיות*
10. סדנאות העשרה (לדוגמא: מנהיגות, טיפול בקונפליקטים, סיורים ועוד)
11. סדנאות להקניית מיומנויות כתיבה ומחקר

הקבלה לתכנית המצטיינים היא עפ"י שיקול ועדת תכנית המצטיינים.

תכנית ייחודית בשיתוף פעולה עם אוניברסיטת ג'ורג' וושינגטון

החוג לחינוך חתם על הסכם עם אוניברסיטת ג'ורג' וושינגטון שבארצות הברית שנחשבת לאוניברסיטה יוקרתית מאד ומובילה בתחום החינוך. במסגרת ההסכם יכולים הסטודנטים הלומדים בחוג לחינוך באקדמית גליל מערבי, ללמוד ארבעה קורסים (12 נקודות זכות) מתוך קורסי התואר השני של תכנית הלימודים בבית הספר לחינוך באוניברסיטת ג'ורג' וושינגטון ולקבל תעודה (CERTIFICATE) המאשרת לימודים אלה. במידה והסטודנטים ירצו להמשיך וללמוד לתואר שני באוניברסיטת ג'ורג' וושינגטון, תישקל האפשרות להכיר להם בקורסים אלה כחלק מלימודי התואר השני. עדיפות תינתן לסטודנטים המשתתפים בתכנית המצטיינים.

**תכנית לימודים חינוך והתפתחות הילד בגיל הרך בראי קהילתי, דו-חוגי עם חינוך
(תשפ"ב):**

שנה א'						
סה"כ 44 נקודות זכות						
שם המרצה	סמסטר	נ"ז	שם הקורס	מספר הקורס		
ד"ר שרון גילת יחיא	שנתי	4	התפתחות ילדים בגיל הרך בראייה הוליסטית	245170	חינוך והתפתחות הילד בגיל הרך בראי קהילתי	
ד"ר עינת נבו	ב'	2	התפתחות שפה בהקשרים סביבתיים	245180		
ד"ר עינת נבו	א'	2	התפתחות אוריינית בגיל הרך בהקשרים סביבתיים	245190		
ד"ר נטלי אוליצה	ק'	2	דיאלוג בין ילדים ועם ילדים	245200		
ד"ר מעיין שמעוני	א'	2	פעילויות פנאי של ילדים בגיל הרך בהקשר חברתי תרבותי	245210		
ד"ר נעמה שפיצר	א'	2	משחקי תנועה לגיל הרך	245220		
ד"ר נטלי אוליצה וד"ר אבתסאם מרעי סרואן	ב'	2	עולמו של הילד בראי מודע הקשר	245230		
ד"ר יעל שני	א'	2	מערכת החינוך בגיל הרך	245240		
גב' שירה שירלי ירחמיאל	ב'	2	שילוב והכלה בגיל הרך	245250		
		2	קורס בחירה מרשימת קורסי הבחירה של חינוך והתפתחות הילד בגיל הרך בראי קהילתי			
ד"ר תמר הדר/ פרופ' ארי נוימן/ ד"ר הילית מייזל	א'ק'	2	המחקר האיכותני	240000		חינוך
ד"ר מתן מרקוביץקי	א'ב'	2	יסודות בסוציולוגיה חינוכית	240030		
ד"ר איריס קלודה/ ד"ר חאתם עבד/ ד"ר מתן מרקוביץקי	שנתי/ב'+ק'	4	שיטות מחקר	240140		
ד"ר שירה בלייכר/ ד"ר סופי שאול	א'ב'	2	שילוב הילד עם צרכים מיוחדים	240220		
ד"ר מאיה קלמן הלוי	שנתי	4	יסודות בפסיכולוגיה חינוכית	240450		
ד"ר אימאן טרביה/ ד"ר תמר הדר	ב'	2	חינוך, הוראה ולמידה	240520		
ד"ר סרגיי טלנקר/ ד"ר הילה נאות	א'ק'	2	פילוסופיה של החינוך	240530		
ד"ר סרגיי טלנקר/ ד"ר הילה נאות	ב'ק'	2	מודרניזם ופוסט מודרניזם בעידן העכשווי	240540		
ד"ר נעמה שפיצה	א'ב'ק'	2	פדגוגיה מתבוננת	240550		
		44	סה"כ			

שנה ב'					
סה"כ 44 נקודות זכות					
שם המרצה	סמסטר	נ"ז	שם הקורס	מספר הקורס	
ד"ר עינב קיסר	א'	2	חשיבה מתמטית בעולמם של ילדים וטיפוחה	245280	חינוך והתפתחות הילד בגיל הרך בראי קהילתי
ד"ר סלאם קודסי	ק'	2	פרספקטיבות של ילדים בגיל הרך	245290	
ד"ר עינת נבו	ב'	2	ספרים וסיפורים בגיל הרך	245300	
ד"ר עינת נבו	א	2	המשחק בעולמו של הילד ותפקיד המבוגר בטיפוחו	245310	
ד"ר יעל שני	א'	2	תכנון תוכן בגיל הרך	245320	
ד"ר יעל שני	א'	2	אפשר גם אחרת: תוכניות ייחודיות בגיל הרך	245330	
ד"ר מעיין שמעוני	ק'	2	למידה חוץ גנית: הקשרים חברתיים, תרבותיים ואישיים	245340	
גב' שירה שירלי ירחמיאל	ק'	2	התקשרות עם דמויות חינוכיות בעולמו של הילד	245350	
ד"ר נטלי אוליצה	ב'	2	סוגיות ואתגרים בעבודה חינוכית בסביבה רב-תרבותית	245360	
		2	קורס בחירה מרשימת קורסי הבחירה של חינוך והתפתחות הילד בגיל הרך בראי קהילתי		
ד"ר הילה נאות/ פרופ' ארי נוימן	א"/ב"/ק'	4	למידה חלופית בבית הספר ובמסגרות אחרות	240080	חינוך
ד"ר מיכל רווה	א"/ק'	2	למידה וחשיבה א'	240100	
ד"ר מיכל רווה	ב"/ק'	2	למידה וחשיבה ב'	240110	
ד"ר מרים שריד	שנתי	4	מבוא לסטטיסטיקה והסתברות	240150	
ד"ר שמחה אהרון			מבוא לסטטיסטיקה והסתברות – תרגיל	240151	
ד"ר מיכל רווה/ ד"ר רוני טוטיאן/ ד"ר יורם בן ארי	ב"/ק'	2	שימושי מחשב א'	240160	
גב' ענת לייקין ד"ר עינב קיסר	שנתי	4	משחקים דיגיטליים בהוראה ולמידה	240480	
ד"ר שמחה אהרון	ב"/ק'	2	קוגניציה בחינוך ובפיתוח תכניות לימודים	243240	
ד"ר אורית דגני דיניסמן/ ד"ר עינב קיסר	שנתי	4	יזמות בחינוך	243270	
		44	סה"כ		

שנה ג'				
סה"כ 32 נקודות זכות				
שם המרצה	סמסטר	נ"ז	שם הקורס	מספר הקורס
	א'	2	יוזמות ויצירתיות בגיל הרך	
	א'	2	מופעים תיאטרליים וילדות: הסביבה התרבותית של הילד כיצרנית ידע	
	ב'	2	פיתוח ויישום תכניות רגישות תרבות בגיל הרך	
	א'	2	המעון המיטבי	
	ב'	2	ניהול וארגון מיטבי של מסגרות חינוך לגילאי שלוש עד שש	
	א'	2	ילדים בסיכון בגיל הרך	
	שנתי	4	סמינריון מרשימת קורסי הסמינריון של חינוך והתפתחות הילד בגיל הרך בראי קהילתי	
		2	קורס בחירה מרשימת קורסי הבחירה של חינוך והתפתחות הילד בגיל הרך בראי קהילתי	
ד"ר הילית מייזל	שנתי	4	הערכת הישגים לימודיים	240120
ד"ר סרגיי טלנקר	א'/ב'	2	אתיקה בחינוך	240130
ד"ר מיכל רווח/ ד"ר מרים שריד/ מר גדי בוסקילה	א'/ב'	2	שימושי מחשב ב'	240170
	שנתי	4	סמינריון מרשימת קורסי הסמינריון של חינוך	
		2	קורס בחירה מרשימת קורסי הבחירה של חינוך	
		32	סה"כ	

סמינריונים:

יש לבחור סמינריון אחד מהחוג לחינוך והתפתחות הילד בגיל הרך בראי קהילתי ואחד מהחוג לחינוך

שם המרצה	סמסטר	נ"ז	שם הקורס	מספר קורס
	שנתי	4	לומדים מילדים: הילד כחוקר	
	שנתי	4	חשיבה מתמטית ומודלים מוחשיים בגישה אקולוגית	
	שנתי	4	פרויקטים אוריינים: הילד המשפחה והקהילה	
ד"ר גיל מאור	שנתי	4	חינוך למוסריות ושיפוט מוסרי	240320
ד"ר הילה נאות	שנתי	4	פיתוח חשיבה יצירתית	240440
ד"ר שרון גילת יחיא	שנתי	4	סוגיות בתפיסת מושגים אצל ילדים	240490
ד"ר נטלי אוליצה וד"ר אבתסאם מרעי סרואן	שנתי	4	חקר הפרספקטיבה של הורים וילדים בגיל הרך	240590
ד"ר סרגיי טלנקר	שנתי	4	כלים להערכת הוראה	244170
ד"ר מאיה קלמן הלוי	שנתי	4	אסטרטגיות הוריות ודפוסי ויסות רגשות	244180
ד"ר תמר הדר	שנתי	4	גישות מוזיקליות בעבודה עם אוכלוסיות יעד מגוונות	246430

קורסי בחירה החוג לחינוך והתפתחות הילד בגיל הרך בראי קהילתי:

יש לבחור 6 נ"ז מרשימת הקורסים להלן

240620	התפתחות חשיבה מוסיקלית בגיל הרך	2	א'	ד"ר תמר הדר
248090	התפתחות אוריינית בשפה הערבית בגיל הרך	2	ב'	ד"ר בהאא' מחול
248100	חינוך לשיוויון ושוויון מגדרי בגיל הרך	2	ב'	ד"ר הילה נאות
	התפתחות מושג המספר בגיל הרך בשפה הערבית	2		
	רגישות פילוסופית בגיל הרך מנקודת מבט של ילדים	2		
	גן הילדים בעידן הדיגיטלי	2		
	סביבה המאפשרת מודעות קשובה (מיינדפולנס) ואופני ויסות בגיל הרך	2		
	התא המשפחתי ותפיסות של הורים באשר לחינוך ילדיהם	2		
	התמודדות עם התנגדויות הורים וילדים ומוגנות יתר	2		

חינוך והתפתחות הילד בגיל הרך בראי קהילתי

קורסי בחירה החוג לחינוך:

יש לבחור 2 נ"ז מרשימת הקורסים להלן

מספר קורס	שם הקורס	נ"ז	סמסטר	
240230	הובלת שינוי במערכת בית הספר	2	ב'	ד"ר איילת אגוזי
240240	מניעת אלימות	2	א'	ד"ר מתן מרקוביץקי
240420	פיתוח יכולת קשב Mindfulness	2	א'/ב'	ד"ר נעמה שפיצר
242010	מבוא לפסיכולוגיה של הקריאה והכתיבה	4	שנתי	פרופ' ורד וקנין נוסבאום
242020	מתודיקה להוראת המתמטיקה	2	ב'	ד"ר ענת קלמר
242200	מבוא לחשיבה כמותית	2	א'	ד"ר עינב קיסר
242210	מבוא ללקויות למידה	2	א'	ד"ר גיל מאור
242220	תיאטרון ככלי סיוע ללקוי למידה	2	א'	ד"ר עירית הורביץ לוז
242230	מבוא לילד עם צרכים מיוחדים	2	קיץ	ד"ר גיל מאור
242250	היועץ החינוכי: לקויות למידה ובעיות רגשיות-חברתיות	2	ב'	ד"ר רוני טוטיאן
242430	היבטים רגשים וחברתיים של לקוי למידה	2	ב'	ד"ר מרים שריד
243070	התפתחות נורמלית ואבנורמלית	2	ב	ד"ר רוני טוטיאן
243100	הבנת הפרט בראייה חינוכית ייעוצית	2	א	ד"ר שרון גילת יחיא
243110	ייעוץ למשפחה	2	ב	ד"ר מאיה קלמן הלוי
243200	פסיכולוגיה חיובית	4	שנתי	ד"ר עוז גוטרמן
243310	שינה ובריאות	4	שנתי	ד"ר כרמית גל
243320	תרפיות במסגרת בית הספר	2	א	ד"ר כרמית גל
244010	מבוא למנהל חינוכי	2	ב'	מר אמיר איזנברג
244030	בית ספר בפרספקטיבה של תורת הארגון	4	שנתי	ד"ר דבורה אדן
244040	דפוסי קבלת החלטות	2	א'	ד"ר סרגיי טלנקר
244050	לחנך לעתיד- סוגיות בחינוך לקראת	4	א'	פרופ' ארי נוימן

חינוך

			עתיד לא ידוע		
פרופ' ארי נוימן	ב'	4	הערכת פרויקטים	244080	
פרופ' ארי נוימן	ש'	4	כישורי המאה ה-21 וניהול	244100	
ד"ר איילת אגוזי	שנתי	4	ניהול והדרכת עובדים	244210	
ד"ר עוז גוטרמן	שנתי	4	היבטים שונים של הורות	245010	
ד"ר אבי פולג ומר גלי שמעוני	א/ב	2	אסטרטגיות ניצחון ושיקולים במשחקים	246230	
ד"ר יוסי אלרן	ב'	2	מבוא לחדשנות וחשיבה יצירתית	246250	
פרופ' הית'אם טאהא	א'	2	שפה, מוח, משחק ומה שביניהם	246310	
ד"ר הילה נאות	קיץ	2	חינוך כמסע פילוסופי ורוחני	246340	
ד"ר עינב קיסר	ב'	2	אוריינות מתמטית בחיי היום יום	246390	
ד"ר כרמית גל	א	2	הפרעות התנהגות	246410	
ד"ר עינת נבו	ב'	2	פיתוח משחקים לשוניים	246420	
ד"ר ענת קלמר	א'	2	אפליקציות דינמיות לפיתוח חשיבה מתמטית	248110	

תיאורי קורסים:

קורסי חובה בחינוך והתפתחות הילד בגיל הרך בראי קהילתי – שנה א:

התפתחות ילדים בגיל הרך בראייה הוליסטית

הקורס מבוסס על ראייה הוליסטית את התפתחותם של חלקי אישיותו של הילד מהלידה ועד גיל שש. בנוסף, המגמה היא להכיר טווח רחב של תיאוריות הבוחנות התפתחות ז' ממגוון היבטים, בהם תהליכי התפתחות גופניים, קוגניטיביים, חברתיים, רגשיים, רכישת שפה, הבנה מושגית, הבנה מוסרית ותפיסת העצמי. בקורס יילמדו מושגי יסוד בפסיכולוגיה ההתפתחותית של האדם, מתוך פרספקטיבות תיאורטיות מגוונות. תערך הכרות מעמיקה עם תיאוריות התפתחותיות שונות. יושם דגש על משמעותם של גורמים סביבתיים, חברתיים וביולוגיים בהתפתחות התינוק, הפעוט והילד תוך חשיפה למודלים המציעים שילובים שונים.

2 ש"ש / 4 נ"ז / ש

ש 245170-0 ד"ר שרון גילת-יחיא, ד 16:00-17:30

התפתחות שפה בהקשרים סביבתיים

האדם הוא יצור חברתי, והשפה מהווה עבורו כלי מרכזי למימוש צרכיו התקשורתיים. ילדים רוכשים את שפתם בצורה טבעית וללא לימוד פורמאלי על ידי השתתפות באירועי שיח משמעותיים, בתקשורת עם מבוגרים ועם ילדים אחרים. יכולות אישיות (ביולוגיות, קוגניטיביות, רגשיות וחברתיות) כמו גם הקשרים סביבתיים (כדוגמת דו-לשוניות ומצב סוציו-אקונומי) משפיעים על רכישת השפה. במהלך הקורס נתייחס לתחומי השפה השונים, שלבי רכישת השפה ותיאוריות המסבירות את התפתחות רכישת השפה. בנוסף, נתייחס לתצפית ביכולות שפה של ילדים בגיל הרך ותפקיד המבוגר בטיפול יכולות אלו.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ב

ב 245180-0 ד"ר עינת נבו, ד 18:00-19:30

התפתחות אוריינית בגיל הרך בהקשרים סביבתיים

ידע עשיר על השפה הכתובה קיים אצל ילדים כבר בגיל צעיר, והוא מנבא את הישגיהם האורייניים העתידיים בבית הספר. ידע זה קשור לסביבה שבה הילד גדל ומתפתח ולאירועים האורייניים שהוא חשוף אליהם ושותף בהם. בקורס זה נעסוק בתחומי ניצני האוריינות ומאפייני התפתחות הקריאה והכתיבה של ילדים טרם כניסתם ללמידה פורמאלית בבית הספר. בנוסף, ידונו ההשפעות של ההקשרים הסביבתיים שבהם הילד גדל וכיצד ניתן לזמן התנסויות בתחומי ניצני האוריינות בגישה אקולוגית.

1 ש"ש / 2 נ"ז / א

א 245190-0 ד"ר עינת נבו, ד 18:00-19:30

דיאלוג בין ילדים ועם ילדים

אחת המטלות העיקריות של מחנכת בגיל הרך היא ההכרות עם כל ילד וילדה בגן במטרה לתכנן בצורה מיטבית את העבודה הפרטנית והקבוצתית וכדי להתאים את יכולתה להיענות לצרכים החברתיים, הרגשיים והקוגניטיביים של ילדי הגן. הקורס מציע התבוננות מעמיקה בשיחה דיאלוגית בין מחנכת לילד/ה ובשיח.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ק

ק 245200-0 ד"ר נטלי אוליצה, ו 10:15-11:45

פעילויות פנאי של ילדים בגיל הרך בהקשר חברתי תרבותי

פעילויות פנאי אצל ילדים מייצגות את כל הפעילויות בהן מעורב הילד בשנותיו הראשונות מחוץ למסגרת הגן והמעון. היות שכך, ניתן להתייחס אליהן כסביבת התפתחות נוספת המתבצעת בהשגחה ומעורבות של מבוגרים שאינם אנשי חינוך. בקורס נבדוק כיצד ניתן לאפיין את פעילויות הפנאי של הילדים בעידן הנוכחי תוך התייחסות להקשר חברתי, משפחתי ותרבותי.

1 ש"ש / 2 נ"ז / א

א 245210-0 ד"ר מעיין שמעוני, ב 18:00-19:30

משחקי תנועה לגיל הרך

בתרבות המערבית אנחנו עדים לתופעה של צמצום והמעטת פעילות תנועה כמו משחקי רחוב ומשחק חופשי. צמצום זה משפיע לרעה על מצבם הגופני ואיכות חייהם של ילדים וגורם לבעיות כמו השמנה ודימוי עצמי נמוך. אחת הדרכים להתמודד עם תופעה זו היא לבחון מחדש את התנועה כחלק בלתי נפרד מחיי היומיום של ילדים, תנועה שמתרחשת בכל זמן ובכל מקום. לתנועה יש קשר לגיבוש של דימוי גוף תקין, לחוויה של הצלחה ושליטה, להבנת רגשות, ולתחושת רווחה. בקורס נבחן את ההתפתחות המוטורית והרגשית-חברתית של ילדים מגיל לידה ועד גילאי בית הספר היסודי ונסיק אלו משחקי תנועה מותאמים להתפתחות על צירים אלו.

1 ש"ש / 2 נ"ז / א

א-245220 ד"ר נעמה שפיצר, ב 16:00-17:30

עולמו של הילד בראי מודע הקשר

תופעות חברתיות הן תופעות מורכבות ומשתנות בהתאם להקשר בו הן מתרחשות, כך גם צריך להתייחס להתפתחותם של הילדים. בדרך כלל, תאוריות העוסקות בהתפתחות דנות בהקשר אחד המבודד מההקשרים האחרים. גישה מודעת להקשר יוצאת מנקודת הנחה כי כל פרט מתפתח באופן שונה וייחודי וכי התפתחותו מושפעת מההקשרים המהווים את מרחב החיים שלו. הקשרים אלו נוכחים בו-זמנית או משפיעים בתקופות זמן מסוימות: ההקשר האישי, החברתי, המשפחתי, התרבותי, הדתי, האתני, הכלכלי, הגאוגרפי, הפוליטי ועוד. קורס זה יציג את יחסי הגומלין בין הפרט להקשרים השונים בחייו ואת הזיקה שלהם להתפתחותו. נקודת המוצא היא הפרט עצמו, התנהגותו, יחסו לסביבה, תחומי העניין שלו, סגנון הלמידה.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ב

ב-245230 ד"ר נטלי אוליצה וד"ר אבתסאם מרעי-סרואן, ד 15:15-19:45

מערכת החינוך בגיל הרך

מערכת החינוך בארץ היא בעלת מבנה ייחודי וצרכים ייחודיים, והיא משקפת את מדיניותה של המדינה לאורך השנים. בתוך כך מערכת זו נדרשת לתת מענה לאוכלוסיות שונות בעלות רקעים שונים, תפיסות שונות וצרכים שונים. בנוסף לכך, המאפיינים והצרכים של ילדים בגיל הרך הם ייחודיים ושונים מצרכיהם של ילדים בגילאים בוגרים יותר. הבנת מערכת החינוך בגיל הרך חשובה לכל העוסקים בחינוך מפני שזהו הבסיס להתפתחותם של ילדים. זאת בכדי להבין כיצד מאופיין החינוך לגיל הרך בארץ, מה דורשת העבודה מהעוסקים בחינוך בגיל הרך ומה עלינו לעשות כדי לתת חינוך איכותי, מותאם ובטוח לילדים בגיל הרך. כל זאת מתוך תפיסה כי למערכת החינוך תפקיד מרכזי בעיצוב החברה, ובתוך כך, גם למערכת החינוך בגיל הרך.

1 ש"ש / 2 נ"ז / א

א-245240 ד"ר יעל שני, ד 15:15-19:45

שילוב והכלה בגיל רך

קורס זה יעסוק בשילוב והכלה של ילדים עם צרכים מיוחדים בחינוך לגיל הרך הפרעות והקשיים ההתפתחותיים השונים מתאפיינים בקשת נרחבת של סימפטומים פיזיים, התנהגותיים ורגשיים וחשובים להתייחסות בכל מסגרת קבוצתית בגיל הרך. צוותים חינוכיים פוגשים ילדים אלה ומשפחותיהם באופן שכיח ונדרשים להתאים את המסגרת, התכנים ודרכי העבודה לעיכובים התפתחותיים, בעיות שונות, ולצרכיהם המיוחדים. יוצגו קבוצות הקשיים המרכזיות של ילדים אלו והבטיויים של קשיים אלו בתוך מסגרת הגן. הקורס יעמיק את תובנות הסטודנטים על החשיבות של בנית קשר חיובי בין המחנך לילד עם הפרעות נבחרות בגישות המרכזיות לעבודה יודגש ושילוב של ילדים אלו במסגרות חינוך-טיפול בגיל הרך. הסטודנטים יחשפו למידע תאורטי-מחקרי מבוסס ועדכני ולכלי הערכה שונים המשמשים את המעורבים במסגרות החינוך לגיל הרך.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ב

ב-245250 גבי שירה שירלי ירחמיאל, ב 18:00-19:30

קורסי חובה בחינוך והתפתחות הילד בגיל הרך בראי קהילתי – שנה ב:

חשיבה מתמטית בעולמם של ילדים וטיפוחה

מטרת הקורס היא להקנות לסטודנטים את היכולת להקשיב לילדים ולהיות מודעים לשלבים ההתפתחותיים הראשוניים שלהם בתחום החשיבה המתמטית. הקורס יעסוק בשלבי התפתחות תפיסת המספר והיכרות עם סגנונות ודרכי חשיבה של ילדים בגיל זה. בקורס יכירו הסטודנטים גישות שונות להקניית מושגים מתמטיים, דרכי הוראה לפיתוח חשיבה מתמטית והתאמת תכנית הלימודים בגן ליכולתם ההתפתחותית של הילדים. אחת ממטרות הקורס היא פיתוח לומד עצמאי בעידן הטכנולוגי. לכן, במסגרת הקורס, הסטודנטים ילמדו בנוסף לתחום התוכן, כיצד ניתן לפתח את הידע וההבנה בכלים העומדים בפנינו בעידן המאה ה-21. הקורס ייכלול סרטונים, מצגות אינטראקטיביות עם יישומים דינאמיים להתנסות עצמית ושאלונים לבדיקת הידע והערכה עצמית של התקדמותו.

1 ש"ש / 2 נ"ז / א

א 0-245280 ד"ר עינב קיסר, מתוקשב

פרספקטיבות של ילדים בגיל הרך

קורס זה עוסק בפרספקטיבה של ילדים וילדות, בהקשבה לדעותיהם ומחשבותיהם והבנת חוויותיהם כפי שהם מתארים אותן ובהשלכות לארגון המרחב האנושי והפיסי בו הם שוהים. הקורס יעסוק במקורות ההשפעה האידאולוגיים והתאורטיים של גישת הפרספקטיבה של ילדים וילדות. כמו כן, הקורס יעסוק במגוון פרקטיקות המאפשרות להכיר, לשמוע ולהבין את הפרספקטיבות של הילדים במטרה ליצור מרחב דמוקרטי המאפשר יוזמה, בחירה והשמעת דעותיהם. שיח זכויות ילדים וילדות, שיח הסוציולוגיה של הילדות, שיח יחסי הכוח, שיח הגישה הפוסטמודרנית והשיח הדמוקרטי הומניסטי, הביאו לגל מחקרים ומאמרים בנושא הפרספקטיבה של ילדים וילדות בגיל הרך ולקריאה להקשיב לקולם של ילדים וילדות ולאפשר להם לתרום לחברה באמצעות הצגת דעותיהם ורעיונותיהם.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ק

ק 01-245290 ד"ר סלאם קודסי, ו 10: 15-11: 45

ספרים וסיפורים בגיל הרך

קריאת ספרים עם ילדים הינה פעילות נפוצה בגיל הרך, התורמת וחשובה להתפתחות הילד בהיבטים שפתיים, חברתיים, רגשיים וקוגניטיביים. יחד עם זאת, מרכיבים רבים נמצאו כמשפיעים על תרומת ספרי הילדים להתפתחות הילדים והם כוללים משתנים הקשורים לספר עצמו ולאיכות השיח בזמן הקריאה. במקביל, קיימת השפעה של הקשרים חברתיים, כלכליים ותרבותיים על פעילות זו של קריאת ספרים עם ילדים בגיל הרך. לאורך הקורס נדון בחשיבות יכולות השפה בגיל הרך והשפעתן על הישגים אורייניים תוך התייחסות לתוכנית הלימודים בגיל הרך. נברר סוגיות מרכזיות בנושא של קריאת ספרים לילדים והקשר להתפתחות שפתית, חברתית, רגשית וקוגניטיבית. כמו-כן נכיר תוכניות התערבות העושות שימוש בספרי ילדים ונתנסה בקריאת ספרים לילדים ועיבוד ספרים לצורך העשרה שפתית.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ב

ב 00-245300 ד"ר עינת נבו, ד 19: 30-21: 00

המשחק בעולמו של הילד ותפקיד המבוגר בטיפוחו

למשחק תפקיד מרכזי בעולמו של הילד והוא מבלה בו את מרבית זמנו. המשחק וההתנסויות שהוא מזמן לילד, משפיע על התפתחותו הקוגניטיבית, החברתית, הרגשית, הסנסורית-מוטורית והשפתית ומכאן חשיבותו. תפקיד המבוגר הינו לאפשר, להנגיש ולטפח את המשחק של ילדים בגיל הרך. לאורך הקורס ידונו נושאים הקשורים לסוגי משחק, תרומת המשחק להתפתחות הילד, הערכת יכולות המשחק ותפקיד המבוגר בטיפוח המשחק.

1 ש"ש / 2 נ"ז / א

א 00-245310 ד"ר עינת נבו, ד 19: 30-21: 00

תכנון תוכן בגיל הרך

מחקרים רבים כיום מראים כי ישנה חשיבות לפיתוח הקוגניטיבי של הילדים בגיל הרך, ובתוך כך גם לתכנים המועברים בגילאים אלו. תכנון תוכן צריך להתבצע בצורה שיטתית ובנויה היטב, עם מטרות ברורות ותואמות גיל. על העוסקים בחינוך בגיל הרך להבין בחשיבות התוכן ולדעת כיצד לתכנן תוכן מותאם לילדים הצעירים על סמך מאפייניהם וצרכיהם. כל זאת תוך היכרות עם תכניות שונות לגיל הרך, והתאמה לקהילה הסובבת את הילדים בגיל הרך.

1 ש"ש / 2 נ"ז / א

א 00-245320 ד"ר יעל שני, ד 17: 45-19: 15

אפשר גם אחרת: תכניות ייחודיות בגיל הרך

מגוון התרבויות והקהילות בארץ מזמנות מגוון תפיסות חינוכיות באשר לחינוך ילדים בגיל הרך. מתוך כך, גם מגוון של תכניות חינוכיות לגיל הרך. תכניות אשר משקפות את התפיסה החינוכית של כל זרם חינוכי ושל כל קהילה, ומשפיעות על האופן שעל פיו מתחנכים הילדים בגיל הרך. במטרה לפתח אנשי חינוך בעלי זיקה והבנה לתפיסות חינוכיות, חשוב להכיר תכניות חינוכיות שונות המיושמות כיום בחינוך לגיל הרך, ולהבין מה הרציונל העומד מאחורי כל תפיסה שכזו. זאת במטרה לפתח אנשים פתוחים לתרבויות ולרעיונות שונים, המבינים את הייחודיות שבכל תכנית, ומבינים את תפקידו ומקומו של המבוגר, וכן את מקומה של הקהילה הסובבת את הילד בתכניות חינוכיות לגיל הרך.

1 ש"ש / 2 נ"ז / א

ק 245330-00 ד"ר יעל שני, ד 16:00-17:30

למידה חוץ גנית: הקשרים חברתיים, תרבותיים ואישיים

לאורך ההיסטוריה של האנושות, היה חיבור ברור ומובן מאליו בין התפתחות הילד לבין שהייתו בתוך מרחבים טבעיים. הילד פיתח, הרחיב ושייכלל מיומנויות של חשיבה, יצירה, תנועה ומשחק תוך שהוא נע, חוקר וחש את האדמה, העצים, האבנים וכיו"ב. במאה וחצי האחרונים, זמן שהייה של הילדים בחוץ מצטמצם ופוחת ואת מקומו תופסים משימות טכנולוגיות ואחרות. מטרת הקורס לבחון את חשיבות מגוון סביבות הלמידה והתפתחות הילד ובפרט את תרומת השהייה מחוץ לגן-בבית, בטויל ובחורשה. נכיר את אבני היסוד ההתפתחותיים של הילד וכיצד הם משתקפים בטבע ומחוץ לגן. נתייחס למודלים של חצר הגן, טיול גן ובמיוחד נרחיב את ההכרות עם גני יער וגנים ביער כאפשרות יישומית ביישובים בצפון הארץ.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ק

ק 245340-00 ד"ר מעיין שמעוני, ב 17:45-19:15

התקשרות עם דמויות חינוכיות בעולמו של הילד

הקורס יעסוק בתאוריית ההתקשרות המבוססת וביקתה לחינוך ועבודה חינוכית בגיל הרך. לשם כך, יוצגו ידע תאורטי ומחקרי עדכני אודות שורשי התאוריה, יסודותיה וסוגיות שונות של אבחון, טיפול והערכה, מבעד לפרספקטיבה טיפולית המודעת לכלל הסביבות והמעגלים המקיפים את הילד ומשפיעים על חינוכו ועולמו. זאת, תוך הדגשת הרלוונטיות של הנושא לעבודת הצוות החינוכי במסגרת וליחסיו היומיומיים עם הילד. בין היתר, נבחן כיצד ניתן ליישם את התאוריה ולרתום אותה לעבודה חינוכית טיפולית במסגרות קבוצתיות לגיל הרך, בכדי לתמוך ברווחתם הנפשית ובהסתגלותם של ילדים ולאפשר להם לממש את מלוא יכולותיהם ההתפתחותיות. עוד נכיר כלי הערכה העוסקים באבחון איכות היחסים המפתחת בין מטפל לילד ובמושגים אחרים הקשורים להתקשרות. נדון בחשיבות של טיפול מוקדם לאיכות הקשר מטפל-ילד, באיכות ההתקשרות של תינוקות פעוטות וילדים גדולים יותר וכן בהפרעות התקשרות. הקורס ילווה במצגות ממוקדות, סרטונים וחומרים מהספרות העדכנית.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ק

ק 245350-00 גבי שירה שירלי ירחמיאל, ד 17:45-19:15

סוגיות ואתגרים בעבודה חינוכית בסביבה רב-תרבותית

מערכות החינוך בישראל פועלת במציאות של ריבוי תרבויות. למציאות זו השלכות רבות על המפגשים בין נותני שירות בשדה החינוך (המחנכות) ומקבליה (ההורים והילדים) שבאים מרקע תרבותי שונה, ועל הפרקטיקה של העבודה המקצועית. הקורס יתמקד בבחינת סוגיות הקשורות לעבודה החינוכית בסביבה רב-תרבותית: המפגש הבין תרבותי בגן, בחינת הזהות האישית והמקצועית של הגננת ומורכבות תפקידה, דילמות חינוכיות, מוסריות וערכיות ודרכי התמודדות עמן.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ק

ק 245300-00 ד"ר נטלי אוליצה, ו 08:30-10:00

קורסי חובה בחינוך והתפתחות הילד בגיל הרך בראי קהילתי – שנה ג:

יזמות ויצירתיות בגיל הרך

יזומה, יצירתיות וחשיבה יצירתית הם בסיס להשתלבות בלמידה, באזורי חדשנות, בפיתוח טכנולוגיה ובהבעה עצמית. השנים הראשונות בחיי האדם משפיעות ומבנות את תפיסתו העצמית, האישיות והאופן בו הוא מתנהל בעולם. בקורס נבחן את הקשר בין התפתחות הילד בשנותיו הראשונות לבין התפתחות החשיבה היצירתית שלו. נדון בגורמים המקדמים יזומה ויצירתיות ובגורמים העשויים להגביל אותם. נלמד הקשרים סביבתיים וחברתיים ליזומה וחשיבה יצירתית ובעיקר נתמקד בתפקיד המבוגר והאנשים המשמעותיים בסביבת הילד בפיתוח יצירתיות.

1 ש"ש / 2 נ"ז / א

מופעים תיאטרוניים וילדות: הסביבה התרבותית של הילד כיצרנית ידע

"מופעים קהילתיים" מקיפים את סביבתו של הילד מיום היוולדו. מופעים אלה אוגרים בתוכם ידע תרבותי שמועבר לילד, בין אם הוא לוקח בהם חלק פעיל ובין אם הוא צופה בהם מהצד. בקורס יבחנו השפעות של טקסים, חגים, מופעים אמנותיים ומופעי "יומיום" על הבניית המציאות של הילד. עיסוק זה ישאף להרחיב את היכולת של הדמות המחנכת להבין את עולמו של הילד לאור ההקשר המשפחתי-קהילתי – תרבותי שבה הוא חי.

1 ש"ש / 2 נ"ז / א

פיתוח ויישום תכניות רגישות תרבות בגיל הרך

בחברה הישראלית יש קונצנזוס בדבר חשיבותה של מציאות רב-תרבותית, המבוססת על ערכי שוויון וחירות. אומנם הפער בין ההצהרה למימוש תוך תרגום לפעילות הוא גדול ומתבטא גם בתוך מערכת החינוך. חינוך לרב-תרבותיות איננו תחום תוכן נפרד אלא תפיסת תפקיד שלמה ורחבה הבאה לידי ביטוי בהתנהגות ובקשר היומיומיים בין המחנכת לבין הילדים, בעיצוב הסביבה החינוכית בה שוהים הילדים ובתכני הלימוד אליהם הם נחשפים.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ב

המעון המיטבי

קורס זה יעסוק בחשיבות של האיכות המאפיינת מסגרות יום קבוצתיות בגיל הרך, ואת האופן בו טיב היחסים, ההתנהלות השגרתית והמסגרת בהן תורם להתפתחות התקינה של כל פעוט. הקורס נדון במשמעות איכות טיפולית ויצירת אקלים רגשי מיטבי. נדון בהשלכות של טיפול – חינוך איכותיים במסגרות יומיות בגיל הרך, ולסוגיות של איך ו-מה בנוגע לאקלים רגשי מיטבי. הסטודנטים יחשפו למידע תאורטי-מחקרי מבוסס ועדכני ולכלי הערכה שונים אשר משמשים את המעורבים במסגרות החינוך לגיל הרך ומייצגים אלמנטים מאפיינים חשובים של מעון מיטבי. כל אחד הפריטים בכלים אלו משמעותי וחובה לממשו בכתת המעון בצורה מיטבית וחסרת פשרות, נדון בהתאמתם למציאות הישראלית.

1 ש"ש / 2 נ"ז / א

ניהול וארגון מיטבי של מסגרות חינוך לגילאי שלוש עד שש

גן הילדים מהווה מסגרת חינוכית לילדים בעלת מרחב התפתחות משמעותי, העונה לצרכי ילדים בגיל הרך- תחילת הדרך במערכת החינוך הציבורית. תפקיד הגננות ייחודי, משום שמבחינה רשמית הגננת מוגדרת כמנהלת כבר מיומה הראשון בתפקיד, והיא נתפסת בעיני משרד החינוך כמנהיגה חינוכית. בתפקידה היא האחראית הבלעדית לתחום החינוכי-לימודי, לאיכות התפקוד של צוות הגן, לתקשורת עם ההורים ועם הקהילה ולניהול התחום הלוגיסטי, התקציבי והמנהלי של הגן. כדי למלא את תפקידה על פי התפיסה המערכתית עליה להיות בעלת כישורים מורכבים בהם נעסוק בקורס, הכוללים הכרה בחשיבות יצירת אקלים מיטבי ושיווק העשייה החינוכית, ניהול תקשורת, יכולת עבודה בצוות, יכולת הנהגה של ילדים ומבוגרים כאחד וניהול קשר עם גורמים נוספים שיש ביניהם קשרי גומלין והשפעה הדדית.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ב

ילדים בסיכון בגיל הרך

המושג 'סיכון' מוגדר כמערך הגורמים אשר מגבירים את הסבירות להתפתחות עתידית של הפרעה רגשית או התנהגותית אצל ילדים בגיל הרך. הקורס מציג ומגדיר את הסיכונים השונים בהם נתונים ילדים בגיל הרך (הוריים, משפחתיים, רפואיים, רוחניים, מערכתיים ומדיניים), ודן בקשיים ובבעיות המאפיינים אוכלוסייה זו.

1 ש"ש / 2 נ"ז / א

סמינריונים בחוג לחינוך והתפתחות הילד בגיל הרך בראי קהילתי (נלמדים בשנה ג')

לומדים מילדים: הילד כחוקר

בשנים האחרונות, הסוציולוגיה של הילדות ואמנת האו"ם לזכויות הילד מיקדו את תשומת הלב לחשיבות הכללתן של תפיסות ילדים בשיח האקדמי, הפרקטי והמדיניות החברתית ובכך הביאו לשינוי תפיסתי בדרך שבה חוקרים מבינים את עולמם של הילדים. תפיסה זו שונה במהותה מהתפיסה שהייתה מקובלת אשר למדה על ילדים אך לא מילדים. הסמינריון יעסוק במחקרים עם ילדים צעירים מתוך נקודת הנחה שלילדים יש יכולת להביע תפיסות בעלות ערך לגבי השקפות עולמם וההקשרים שבהם הם חיים.

חשיבה מתמטית ומודלים מוחשיים בגישה אקולוגית

ילדים צעירים, בגילאי הגן, נהנים להשתמש ביכולות המתמטיות הלא פורמליות שיש להם. ילדים מונים, מתחבאים ומתמצאים במרחב, בונים, מרכיבים, מפרקים, ממיינים עצמים יוצרים צורות. חשוב שנדע לטפח את היכולות המתמטיות הנמצאות בראשית דרכן אצל הילדים. לאפשר לילדים פעילויות ומשחקים לחקור את סביבתם בעין מתמטית, תוך פיתוח חוש לכמות ולמרחב. לשוחח עם הילדים ולעזור להם להמליץ את התופעות שהם רואים ויוצרים (Clements, 2001), לשאול שאלות ובמיוחד לאפשר להם להעלות שאלות בעצמם.

אנחנו יודעים היום כי כישורי מתמטיקה בגיל הצעיר הם מנבאים חזקים מאוד להצלחה במתמטיקה בשנים המאוחרות יותר (Geary, Hoard, Nugent, & Bailey, 2013). בקורס זה ננסה להשיב על שאלות כמו: מה חשוב לעשות עם הילדים בגיל הצעיר? באילו דרכים נחזק את החוש שלהם למספרים ולכמות? איך נפתח את הראייה המרחבית שלהם? מה כן לעשות ובמיוחד מה לא לעשות בגיל הגן? תהליך הלמידה הוא מטבעו קונסטרוקטיביסטי. בבסיס הגישה הקונסטרוקטיביסטית עומדת התפיסה, שהידע נבנה על ידי הילד ותפקיד הגננת והמורה בהמשך, לייצר תהליכים התומכים בלמידה משמעותית. הבניית הידע מושתתת על פעולות עם מודלים מוחשיים. קורס זה יתנהל בהנחיה צמודה של מרצים בעלי ניסיון אקדמי ומעשי, והוא כולל: העלאת שאלות מחקר לאור קריאת ספרות מחקרית עדכנית. בניית פעילויות לפיתוח תובנה מתמטית בקרב ילדי הגן תוך התבססות על הספרות הרלוונטית ושילוב אמצעי המחשה מותאמים. כניסה לגני ילדים והנחייה של הילדים בעזרת הפעילויות שעובדו. אבחון נקודות חוזקה ונקודות חולשה שנמצאו אצל הילדים בתחום המתמטיקה בעקבות הפעילויות שבוצעו. שינוי והתאמת הפעילויות בהתאם להתפתחות הלמידה. תיעוד תהליכי ההוראה והלמידה בגן והסקת מסקנות הבאות לענות על שאלות המחקר. העבודה בגן תעניק לסטודנט שעות ניסיון וידע שיעמוד לזכותו בהמשך התפתחותו המקצועית. הסטודנטים יתנסו במחקר פעולה שיתבטא בקריאת רקע ספרותי בתחום, העלאת שאלות, בניית תכנית פעולה, התנסות עם ילדים, תיעוד ורפלקציה. כל אלה יהוו בסופו של תהליך את העבודה הסמינריונית.

פרויקטים אוריינים: הילד המשפחה והקהילה

השפה מתפתחת באופן טבעי ובדרך בלתי פורמלית על ידי כל אדם החי בסביבה אנושית, כך שכל בני האדם מדברים לפחות שפת אם אחת. הרכישה מתאפשרת בהינתן חלון הזדמנויות של התפתחות וחשיפה מספקת לשפה. עם זאת, כמידת החשיפה לשפה, כך תהיה מידת ידיעתה. כלומר, על-מנת לרכוש שפה עשירה על הילד להיות מעורב בהתנסויות רבות בשפה, כולל שפה כתובה, ולהיות חשוף לתשומה לשונית מרובה ואיכותית ולהתנסויות אורייניות מגוונות. חשיפתם של ילדים למיומנויות אורייניות ראשוניות באמצעות תכנית מובנית והדרגתית נמצאה כמגנה על הילדים מפני כישלון בלמידת הקריאה וכיעילה במיוחד כאשר היא מתבצעת טרם התחלת הלימוד הפורמאלי בבית הספר. כלומר, ילדים שמגיעים עם יכולות גבוהות בתחומים השונים של השפה והאוריינות מפתחים ביתר קלות את כישורי הקריאה והכתיבה כשהם נחשפים ללמידה פורמאלית בבית הספר ומכאן עולה חשיבות הפעילות בגיל הצעיר. הסמינר יעסוק בהקניית ידע תיאורטי בנושאים הקשורים לשפה ותכנון תכנית התערבות שפתית בגן, ברוח הגישה האקולוגית והשיח הדיאלוגי, תוך התייחסות לנושאים שעולים בסוגיות של תיווך בגיל הרך. במקביל להרצאות הנושאות יוצגו בסמינריון סוגיות של מתודולוגיה ותכנון מערך מחקר ויוקדשו שיעורים לאמצעים, טכניקות ומיומנויות של כתיבת עבודה. במסגרת הסמינריון, יקחו הסטודנטים חלק בפרויקט אורייני עם קבוצת ילדים. כחלק מהפרויקט יבצעו הסטודנטים הערכה של היכולות של הילדים, ויבנו תוכנית התערבות המבוססת על גישות חינוכיות ושיטות עבודה שנלמדו, וזאת במטרה לקדם את יכולותיהם של הילדים בתחומי השפה והאוריינות. בסוף השנה תתבצע הערכה מחודשת של יכולות הילדים והשוואה של מידת השיפור במיומנויות השפה והאוריינות בקבוצת ההתערבות לעומת קבוצת הביקורת. פעילות זו תהווה את הבסיס לעבודה שיכתבו הסטודנטים בסיום הקורס.

קורסי בחירה בחוג לחינוך והתפתחות הילד בגיל הרך בראי קהילתי

התפתחות חשיבה מוזיקלית בגיל הרך

קורס זה יעסוק ברבדים השונים של החוויה המוזיקלית של התינוק ושל הדיאדה הורה-תינוק, ויתמקד באופן בו המוזיקה קשורה להתפתחות בשלל תחומים: תנועה, קוגניציה, שפה, רגש, קשב, חברות וזיכרון. הסטודנטים ילמדו על מרכזיותם של אלמנטים מוזיקליים בתהליכי התפתחות תינוקות, ויבחנו כיצד מוזיקה משמשת למקור תמיכה בתינוקות, ילדים ומשפחותיהם.

1 ש"ש / 2 נ"ז / א

א 24062-00 הדר תמר, ד 08: 30-10: 00

התפתחות אוריינית בשפה הערבית בגיל הרך

הקורס יחתור לפיתוח הבנה של מודלים תיאורטיים והתפתחותיים המסבירים את תהליכי ההתפתחות האוריינית בגיל הרך בכלל ובקרב דוברי השפה הערבית בפרט. הקורס יכוון ויעודד היכרות ולמידה למאפייני השפה הערבית, והשלכותיהם על ההתפתחות האוריינית בגיל הרך של דוברי השפה הערבית. הסטודנט יכיר את ההתפתחות האוריינית בשפה הערבית וייחשף לכלים להערכת תפקודי בסיס בגיל הרך. הסטודנטים יחשפו למאפייניהם הייחודיים של מודלים תיאורטיים והתפתחותיים בתחום האוריינות והמוכנות לקראת קריאה וכתובה.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ב

ש 248090-0 ד"ר בהא' מחול, מתוקשב

חינוך לשיוויון ושיוויון מגדרי בגיל הרך

מערכת החינוך משמשת מרחב שבו משתכפלים הפערים הקיימים בחברה – פערים על רקע אתני, דתי, מעמדי ומגדרי. תפקידנו כמחנכים הוא, בין היתר, לשאוף לצמצום הפערים הללו, למנוע הסללה ולחולל תנאים לחברה צודקת יותר. הקורס יציג מושגי יסוד בפדגוגיה ביקורתית ויפתח מודעות לקיומם של הפערים החברתיים בכלל ופערים על רקע מגדרי בפרט. יחד נפתח רגישות להבדלים בין מה שנתפס כטבעי ו/או נורמלי לבין מה שניתן לשנותו. נבצע פרובלמטיזציה לחשיבה הדיכוטומית, המאפיינת את הפדגוגיה השמרנית, המושתתת על האתוס הליברלי-מריטוקרטי. המפגשים יתמקדו בעשייה היומיומית במרחב החינוכי לגיל הרך וגם מחוצה לו, החל משימוש במילים, עיסוק באגדות ובסיפורי ילדים, משחק בצעצועים וכיוצא באלו, ובטיפוח מבט ביקורתי-פמיניסטי על התכנים הלימודיים ועל הפרקטיקות שמהוות חלק בלתי נפרד מההווי החינוכי. העיסוק בהסללה על רקע מגדרי ישמש דוגמה למנגנוני הסללה נוספים ובכך יחדד רגישות לקיומן של פרקטיקות של אפליה וקיפוח בחברה הישראלית אך גם בתוך הכיתה וכמו כן בתוכנו אנו.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ב

ב 24810-00 ד"ר הילה נאות, מתוקשב

התפתחות מושג המספר בגיל הרך בשפה הערבית

מטרת הקורס היא להקנות לסטודנט רקע תיאורטי ומעשי בתחום התפתחות החשיבה המתמטית בכלל, ובקרב דוברי ערבית בפרט. כמו כן נעמוד על ההשפעות הייחודיות של מאפייני השפה הערבית על התפתחות מושג המספר. בנוסף, נדון בהיבטים התקינים והלא תקינים ברכישת מיומנויות מתמטיות בגיל הרך ונתייחס לאמצעים וכלים טכנולוגיים חדישים אשר ייסעו לאנשי מקצוע בגיל הרך להקנות אסטרטגיות בחשיבה המתמטית.

רגישות פילוסופית בגיל הרך מנקודת מבט של ילדים

בעידן הפוסט-מודרני, שבו אנו מוצפים במידע, הולך וגובר הצורך בטיפוח כישורי חשיבה, ביכולת לעבד פרטי מידע לידע ולהתייחס אליו באורח ביקורתי ויצירתי. חשיבה פילוסופית, החל מגיל הרך, מסייעת בפיתוח יכולות אלו. בנוסף על כן, חקירה פילוסופית בכיתה מקדמת שיח פתוח ואקלים חינוכי אכפתי וסובלני. הנחת המוצא של הקורס מערערת על המיתוס הרווח עדיין בקרב מורים רבים, שילדים אינם מסוגלים לחשוב באופן מופשט, ממוקד ומנומק. נתייחס לתורתם של הוגי ילדות פיאז'ה ובטלהיים ונכיר את תאוריות הילדות העדכניות, החושפות את הרגישות הפילוסופית אצל ילדים. תוך כדי בירור מתמיד של השאלות על אודות ייחודו של עולם החשיבה והרגש בגיל הרך, נצא למסע אל השאלות הפילוסופיות שילדים שואלים, שהן למעשה גם השאלות הגדולות של הפילוסופיה. נתנסה בחקירה פילוסופית בעצמנו - לא רק בעקבות קריאת טקסטים אקדמיים אלא בעיקר מתוך חומרים שמדברים אל הילדים - אגדות וסיפורי עם, שיחות עם ילדים, קטעי סרטים ומשחקי חשיבה. נרכוש כלים מעשיים להנחיית דיון פילוסופי עם ילדים, על מנת לסייע להם, ולעצמנו, לחקור ולהבין את מציאות חיינו בצורה מושכלת ומאירה יותר, ובכך נקח חלק פעיל בהפיכת עולם העשייה החינוכית לדיאלוגית, שוויונית ומשמעותית יותר.

גן הילדים בעידן הדיגיטלי

טכנולוגיות התקשוב הינן חלק בלתי נפרד מחיי הילדים בגיל הגן, החל ממשחקים ויישומים בטלפון הסלולרי ועד למחשב. התעלמות מהטכנולוגיות הממוחשבות בגן אינן מתאימות למציאות של היום. הגננת צריכה להיות בעלת ידע פדגוגי-טכנולוגי שיאפשר לה לשלב כלים אלה באופן מותאם להתפתחותם של ילדים צעירים. עליה לדעת כיצד לשלב את הכלים הטכנולוגיים עם אמצעי ההוראה האחרים העומדים לרשותה בגן.

קורס זה שם לו למטרה לבחון את ההיבטים השונים של שילוב המחשב בגיל הגן בזיקה להתפתחות הילד הצעיר בתחום הקוגניטיבי, החברתי ואף הרגשי. בין השאלות שנעלה לדיון: האם לשלב תקשוב בגן? האם אין סכנה של עידוד פעילות יחידנית על חשבון אינטראקציות חברתיות? אילו כלים דיגיטליים מתאימים לקידום שפה, לפיתוח חשיבה מתמטית ולחינוך חברתי וערכי? מה הערך המוסף בשימוש בכלים אלה לעומת כלים שאינם דיגיטליים? אילו כלים צריכה הגננת לבסס אצלה על מנת להצליח לתת מענה לצרכי הילדים בתחום הדיגיטלי? ועוד..

סביבה המאפשרת מודעות קשובה (מיינדפולנס) ואופני ויסות בגיל הרך

תינוק מגיח לעולם מלא ריחות, קולות, מראות וטעמים. הוא גדל לתוך קשרים משפחתיים וחברתיים ותרבותיים. עליו להתאים את עצמו לסביבה המשתנה ללא הרף ולבחור בכל רגע את התגובה המתאימה על מנת שיוכל לשרוד. בתוך מספר מועט של שנים, מצופה ממנו לקחת חלק פעיל בתוך סדר היום ולהתאים את עצמו לגן, לבית ולמקומות השונים. בקורס נלמד מהן המערכות המעורבות ביכולות הילד לווסת את עצמו, מהן אסטרטגיות הוויסות השונות וכיצד ניתן לעודד התנהגות מסתגלת המאפשרת השתתפות מיטיבה של הילד ללא וויתור על תכונותיו האישיות. בין השאר, יתמקד הקורס בקשיבות (מיינדפולנס) ובתרגילי קשיבות מותאמים לגיל הרך.

התא המשפחתי ותפיסות של הורים באשר לחינוך ילדיהם

אוכלוסיית הילדים בחברה הישראלית היא הטרוגנית ומסגרות חינוכיות מתאפיינות בהרכב ילדים מגוון מבחינה תרבותית. כמו כן, המציאות העכשווית מפגישה אותנו עם משפחות בעלות הרכבים שונים: משפחות קונבנציונליות, משפחות עם הורה יחידני, משפחות בהם ההורים הם בני אותו מין ועוד. הקורס מציע פרספקטיבה מודעת הקשר על משפחה, הורות וחינוך ילדים בחברה שמתאפיינת בשונות והטרוגניות.

התמודדות עם התנגדויות הורים וילדים ומוגנות יתר

במסגרת הקורס נבחן את המורכבות של הורות בגיל הרך מהיבטים תיאורטיים ומעשיים. ננסה לבחון ולהכיר מודלים שונים להורות הנגזרים מגישות תיאורטיות מגוונות תוך התייחסות להשפעות כמו תרבות, מגדר, ניסיון העבר של ההורים ומצבם הסוציאקונומי. כמו כן, נתייחס לנושאים התפתחותיים (לדוגמה: פחדים, תוקפנות, מיניות, מעברים ועוד) ונבחן דרכי התמודדות הוריות יעילות עמם.

קורסי חובה חינוך – שנה א:

המחקר האיכותני

הקורס יציג בפני הלומדים את מהות המחקר האיכותני ואת יישומיו בתהליך החינוכי, יחד עם הצגת ידע מחקרי ושיטות מחקר נטורליסטיות ואיכותניות, לאור המודעות לכך שבעיות המחקר בחינוך הן מורכבות ומסובכות ולא די באמצעי מחקר כמותיים וסטטיסטיים כדי לענות עליהן. הקורס בשיטות המחקר האיכותני יתבסס הן על גישה תיאורטית והן על טכניקות לאיסוף, ניתוח והצגת נתונים מהשדה הנחקר, על איסוף ידע גלוי וסמוי והבהרתו באמצעות הסברים ותובנות מעמיקות.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ב / ק

א 240000-3 פרופ' ארי נוימן, ד 15: 19-45

א 240000-1 ד"ר תמר הדר, ד 12: 13-30

ק 240000-4 ד"ר הילית מייזל, ו 08: 30-10: 00

יסודות בסוציולוגיה חינוכית

השיעור מציג לסטודנטים את הנחות היסוד בגישת הסוציולוגיה אל סוגיות מעשיות בחינוך. השיעור הוא מתחיל במושגי יסוד בסוציולוגיה בכלל ובסוציולוגיה של החינוך בפרט, וממשיך בניתוח אירועים והסבר תופעות בבתי-הספר ובמערכת החינוך בארץ ובעולם. עוד עוסק השיעור בהקניית ידע בסיסי על ארגון ומנהל חינוכי, מבנה מערכת החינוך ואי-שוויון חברתי

1 ש"ש / 2 נ"ז / א / ב

א 240030-1 ד"ר מתן מרקוביצקי, ב 10: 15-11: 45

ב 240030-2 ד"ר מתן מרקוביצקי, מתוקשב

שיטות מחקר

הקורס מציג בפני הסטודנט את החשיבה המדעית ועקרונותיה, ומקנה כלים וידע שמאפשרים קריאה ביקורתית של מחקרים ויכולת לתכנן מחקר בסיסי במדעי החברה.

2 ש"ש / 4 נ"ז / ש / ק

ש 240140-1 ד"ר חאתם עבד, ו 11: 00-12: 30

ש 240140-2 ד"ר מתן מרקוביצקי, ב ב 10: 15-11: 45, ק ד 14: 00-15: 30

ש 240140-3 ד"ר איריס קלודה, ג 10: 15-11: 45

שילוב הילד בעל צרכים מיוחדים

השיעור מקנה רקע תיאורטי על יחס החברה לאנשים בעלי צרכים מיוחדים ושוונות חברתית, רפואית או לימודית. הוא מסייע לגבש הבנה ודעות חיוביות כלפי אנשים בעלי צרכים מיוחדים, להכיר את התאוריות על סטיגמה, נורמליזציה, ותיוג, המסייעות להבנה של תופעות חברתיות הקשורות בהן. עוד הוא מסייע להכיר את דרכי השילוב של ילדים בעלי צרכים מיוחדים בכיתות רגילות ושיטות הוראה ודרכי עבודה המקדמות את השילוב של כל הילדים בכיתה ההטרוגנית.

1 ש"ש / 2 נ"ז / א / ב

א 240220-3 ד"ר שירה בליכר, ו 11: 00-12: 30

ב 240220-2 ד"ר סופי שאולי, ד 10: 15-11: 45

ב 240220-1 ד"ר שירה בליכר, מתוקשב

יסודות בפסיכולוגיה חינוכית

השיעור מקנה מושגי יסוד על תפיסות, תהליכים, ועקרונות בסיסיים בפסיכולוגיה הרלוונטיים לתחום החינוך, תוך כדי עידוד חשיבה עצמאית וביקורתית על תהליכים חינוכיים ועל תיאוריות פסיכולוגיות. השיעור מתמקד בתהליכי ההתפתחות הרגשית, הקוגניטיבית והחברתית-תרבותית, כמו גם על התפתחות השיפוט המוסרי, הלמידה, והבדלי המגדר. הוא מציג סוגיות מרכזיות בפסיכולוגיה של הילד והמתבגר, ומאפיינים של הקשר שבין המחנך (הורה/מורה/יועץ) לבין התלמיד.

2 ש"ש / 4 נ"ז / ש / ק

ש 240450-2 ד"ר מאיה הלוי קלמן, ב 12: 00-13: 30

ש 240450-3 ד"ר נטלי אוליצה, ג 16: 00-17: 30

ק 240450-1 ד"ר מאיה הלוי קלמן, ד 16: 00-19: 15

חינוך, הוראה ולמידה

הקורס דן בחינוך, הוראה ובלמידה הגדרותיהן, מהותן ובדרכים ליישומן. הקורס נועד לבחון את מכלול התחומים המשפיעים על החשיבה החינוכית ומעצבים את נושאי חקירתה ועיונה. הקורס מציג את הנדבכים המרכזיים בהתפתחות התאוריה החינוכית ובוחן את ההשפעה של דיסציפלינות שונות על החינוך. בין מטרות הקורס - להכיר, להבין ולהעריך: מושגים בסיסיים בתורת החינוך, ההוראה והלמידה. תיאוריות בסיסיות וחדשניות בתחום ההוראה והלמידה, תפיסות שונות של מטרות ההוראה והלמידה והשפעותיהן, שיטות וגישות ללמידה סביבות למידה שונות והשפעתן על ההוראה והלמידה.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ב / ק

ב 1-240520 ד"ר אימאן טרביה, ו 11:00-12:30
 ב 2-240520 ד"ר אימאן טרביה, מתוקשב

פילוסופיה של החינוך

השיעור מציג את הפילוסופיה כצורת חשיבה ונושאים קלאסיים בפילוסופיה של החינוך. כן הוא מקנה יכולת לנתח תכנים עכשוויים בחינוך

1 ש"ש / 2 נ"ז / א / ק

א 1-240530 ד"ר סרגיי טלנקר, ד 14:00-15:30
 א 2-240530 ד"ר סרגיי טלנקר, ג 17:45-19:15
 ק 3-240530 ד"ר הילה נאות, ב 16:00-17:30

מודרניזם ופוסט-מודרניזם בעידן העכשווי

הקורס מתבסס על הנחה שבכל תקופה, החברה האנושית ממשיגה את עצמה באופן שונה. אנחנו נלמד מאפיינים של הווה והחשיבה בתקופה המודרנית (העת החדשה והעת החדשה) ובתקופה הפוסטמודרנית. בשיח של העידן העכשווי ניתן לראות גם את המגמות המודרניות וגם את הפוסטמודרניות. במהלך הקורס נראה איך המגמות האלה באות לידי ביטוי בתרבות, במדע, בטכנולוגיה ובחינוך.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ב / ק

ב 1-240540 ד"ר סרגיי טלנקר, ג 17:45-19:15
 ב 2-240540 ד"ר סרגיי טלנקר, ד 16:00-17:30
 ק 3-240540 ד"ר הילה נאות, ב 18:00-19:30

פדגוגיה מתבוננת

הקורס יעניק לסטודנטים ידע על עקרונות הפדגוגיה המתבוננת שפונה למרחב פנים האדם כדרך חדשה-ישנה להשיג מטרות חינוכיות. במקביל לידע התיאורטי יקנה הקורס לסטודנטים ידע מעשי הכולל שילוב תרגולים של התבוננות בעשייה החינוכית, הן כאימון אישי עבורם כאנשי חינוך והן כתהליך למידה עבור הלומדים.

1 ש"ש / 2 נ"ז / א / ב / ק

א 2-240550 ד"ר נעמה שפיצר, ב 14:00-15:30
 ב 1-240550 ד"ר נעמה שפיצר, ב 16:00-17:30
 ב 3-240550 ד"ר נעמה שפיצר, ב 18:00-19:30
 ק 4-240550 ד"ר נעמה שפיצר, ו 11:15-12:45

קורסי חובה חינוך – שנה ב:

למידה חלופית בבית הספר ובמסגרות אחרות

משבר החינוך בעידן הפוסט מודרני מביא עמו אי-נחת הולכת וגדלה של בעלי עניין שונים מן החינוך הציבורי. כתוצאה מאי-נחת זו מתפתחות חלופות לחינוך ולהוראה, בין אם במסגרת מערכת החינוך ובין אם מחוצה לה. היכרות עם חלופות אלו ועם הסיבות להתפתחותן חשובה עבור אנשים החיים בתקופתנו בכלל ועבור אנשי חינוך והורים בפרט. במהלך השיעור, הסטודנט יכיר חלק מן החלופות לחינוך והוראה וכן את הסיבות להתפתחותן.

2 ש"ש / 4 נ"ז / א / ב / ק

א 240080-0 פרופ' ארי נוימן, ד 15: 30-14: 00 (חצי מתוקשב)

ב 240080-1 פרופ' ארי נוימן, ד 13: 30-12: 00 (חצי מתוקשב)

ק 240080-2 ד"ר הילה נאות, ב 15: 19-16: 00

למידה וחשיבה א

השיעור מקנה ידע בסיסי על תהליכי זיכרון ומסביר את השלכות מאפייני הזיכרון על תהליכי למידה. חלקו השני.

1 ש"ש / 2 נ"ז / א / ב

א 240100-1 ד"ר מיכל רוה, ד 13: 30-12: 00

א 240100-3 ד"ר מיכל רוה, ג 17: 30-16: 00

ב 240100-2 ד"ר מיכל רוה, ד 15: 19-17: 45

למידה וחשיבה ב

מעמיק את הידע על תיאוריות קוגניטיביות בעלות השלכות ישירות על תהליכי למידה במטרה לאפיין למידה יעילה ומגבלותיה.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ב / ק

ב 240110-3 ד"ר מיכל רוה, ד 15: 30-14: 00

ב 240110-2 ד"ר מיכל רוה, א 17: 30-16: 00

ק 240110-1 ד"ר מיכל רוה, ב 17: 30-16: 00

מבוא לסטטיסטיקה והסתברות

הקורס מקנה מושגי יסוד בסטטיסטיקה תיאורית ובהסקה סטטיסטית. ילמדו שיטות של איסוף, ארגון, הצגה עיבוד וניתוח הנתונים. הקורס שואף להקנות את היסודות להבנת השימוש בסטטיסטיקה לשם ניתוח נתונים במדעי החברה.

2 ש"ש / 6 נ"ז / ש

ש 240150-3 ד"ר שמחה אהרון, ה 15: 30-14: 00

ש 240150-1 ד"ר שמחה אהרון, ד 15: 19-17: 45

ש 240150-2 ד"ר מרים שריד, ב 17: 30-16: 00

מבוא לסטטיסטיקה והסתברות - תרגיל

2 ש"ש / 0 נ"ז / ש

ש 240151-1 מר מאור אסולין, ו 12: 30-11: 15

ש 240151-2 מר מאור אסולין, ו 09: 30-08: 15

ש 240151-3 גב' ורד למפרט, ה 11: 45-10: 15, ב ד 00: 10-08: 30

ש 240151-4 מר מאור אסולין, ו 00: 11-09: 45

ש 240151-5 מר מאור אסולין, ו 00: 14-12: 45

שימושי מחשב א'

השיעור מיועד להקנות לסטודנט ידע יישומי בסיסי (פרק א) בסטטיסטיקה תיאורית, באמצעות תוכנת SPSS. במהלך השיעור נלמד איך להציג ולתאר נתונים כמותיים באמצעות טבלאות ובאמצעות דיאגרמות בהתאם לסולם המדידה של המשתנה, ונבחן קשרים בין משתנים.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ב / ק

א 240160-1 ד"ר מיכל רוה, ד 17: 30-16: 00

ק 240160-2 ד"ר יורם בן-ארי, ו 13: 30-12: 00

ק 240160-3 ד"ר רוני טיטאן, ד 15: 19-17: 45

ק 240160-4 ד"ר מיכל רוה, ב 15: 19-17: 45

ק 240160-5 ד"ר רוני טיטאן, ד 15: 30-14: 00

משחקים דיגיטליים בהוראה ולמידה

במאה ה 21 ללומדים הצעירים יש גישה בלתי מוגבלת למשחקים דיגיטליים ביניהם משחקי וידיאו ומשחקי מחשב. שילוב משחקים אלה בהוראה מעורר עניין אודות ערכם החינוכי ותרומתם הלימודית. קורס זה יתמקד בקשר בין המשחקים הדיגיטליים ללמידה, במטרה לבחון האם ניתן ללמוד ממשחקים דיגיטליים, איך ניתן לשלב משחק לימודי בהוראה וכיצד המשחק יכול להוות כלי להערכה חלופית.

2 ש"ש / 4 נ"ז / ש

ש 240480-4 ד"ר עינב קיסר, ו 08: 15-09: 45

ש 240480-1 ד"ר עינב קיסר, ד 10: 15-11: 45

ש 240480-2 ד"ר עינת לייקין, ב 19: 30-21: 00

ש 240480-3 ד"ר עינב קיסר, ו 08: 30-10: 00

קוגניציה בחינוך ובפיתוח תכניות לימודים

תכניות לימודים הן מתווים לתכנון הוראה ולמידה בנושאים ספציפיים. משנתו של פיאז'ה על ההתפתחות האינטלקטואלית סיפקה במשך כמה עשורים תשתית תיאורטית כללית בלבד לתכנון תכניות לימודים. רק עם צמיחתה של הפסיכולוגיה הקוגניטיבית, ששפכה אור על התפתחותם של מושגים ספציפיים בקשת רחבה של תחומים, הוחל בפיתוחן של יחידות לימוד ייחודיות לקידום למידה משמעותית יותר של ידע, מושגים ומיומנויות חשיבה. במהלך הקורס נסקור גישות מרכזיות לתכנון תכניות לימודים, תוך התייחסות למקומם של המורה, התלמיד, ידע-התוכן והחשיבה בתהליך ההוראה. הלמידה תיערך תוך ניתוח של מערכי הוראה והתנסות באסטרטגיות הוראה לצורך לקידום למידה משמעותית בקשת רחבה של נושאים הנלמדים במערכת החינוך בישראל.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ב / ק

ב 243240-3 ד"ר שמחה אהרון, ה 16: 00-17: 30

ב 243240-2 ד"ר שמחה אהרון, ד 16: 00-17: 30

ק 243240-1 ד"ר שמחה אהרון, ד 12: 00-13: 30

יזמות בחינוך

מהי יזמות וחדשנות חינוכית, מדוע היא נחוצה ומהן מטרותיה? האם יש מקום ליזמות וחדשנות במערכת החינוך? מיהו היזם החינוכי, מהם מאפייניו ודפוסי פעולתו? מדוע חשוב שצוותי החינוך וההוראה יהיו יזמים חינוכיים? האם סטארט-אפ יכול להתקיים גם במערכת החינוך? מה הוא חינוך ליזמות ומדוע הוא נחוץ בעידן הנוכחי? כיצד מתכננים יוזמה חינוכית ומיישמים אותה בשטח? שאלות אלה ודומות להן יעמדו במוקד הקורס.

2 ש"ש / 4 נ"ז / ש

ש 243250-3 ד"ר אורית דגני-דיניסמן, ד 14: 00-15: 30

ש 243250-2 ד"ר אורית דגני-דיניסמן, ד 16: 00-17: 30

ש 243250-2 ד"ר אורית דגני-דיניסמן, ד 19: 30-21: 00

ש 243250-4 ד"ר עינב קיסר, ו 10: 00-11: 30

קורסי חובה חינוך – שנה ג':

הערכת הישגים לימודיים

הערכת הישגים, היא חלק מהותי של החיים בבית-הספר. היא משמשת לעיצוב תהליכי למידה והוראה, בבחינת תוצאות הלמידה. הקורס מפגיש את הסטודנט עם הערכה בהקשר הרחב, עם הערכה בית ספרית, הערכת הישגים מסורתית וחלופית וסוגיות אתיות בהערכה. הוא מקנה לסטודנטים הכרות עם מושגי יסוד בהערכה, מאפייני הערכה בעידן הפוסט מודרני, דרכי הערכת הישגים מסורתיות וחלופיות, וסוגיות אתיות בהערכה.

2 ש"ש / 4 נ"ז / ש

ש 240120-1 ד"ר הילית מייזל, ד 18:00-19:30

ש 240120-2 ד"ר הילית מייזל, ד 16:00-17:30

ש 240120-3 ד"ר הילית מייזל, ד מתקשב

אתיקה בחינוך

הכרות עם אתיקה כתחום דעת, הכרות עם דיונים קלאסיים באתיקה, גיבוש תפיסת האתיקה המקצועית וקודים אתיים בהקשר החינוכי ובכלל, והקניית יכולת התמודדות עם דילמות מוסריות בהקשר המקצועי בכלל ובחינוך בפרט.

1 ש"ש / 2 נ"ז / א / ב

א 240130-2 ד"ר סרגיי טלנקר, ג 14:00-15:30

א 240130-3 ד"ר סרגיי טלנקר, ד 19:30-21:00

ב 240130-1 ד"ר סרגיי טלנקר, ד 17:45-19:15

שימושי מחשב ב

השיעור מיועד להקנות לסטודנט ידע יישומי בשיעור מתקדם בסטטיסטיקה, העוסק בסטטיסטיקה היסקית. הלימודים מסתייעים בתוכנת SPSS. הסטודנטים לומדים להתאים מבחנים סטטיסטיים של בדיקת השערות לסוגי השערות ושאלות מחקר. עוד מתנסים הסטודנטים בדיווח על ממצאים במבחני ההשערות השונים.

1 ש"ש / 2 נ"ז / א / ב

א 240170-4 ד"ר מיכל רווה, ג 14:00-15:30

א 240170-1 ד"ר מיכל רווה, ד 14:00-15:30

א 240170-3 מר גדי בוסקילה, ב 16:00-17:30

א 240170-5 ד"ר מירי שריד, ב 17:45-19:15

ב 240170-2 ד"ר מיכל רווה, ג 14:00-15:30

סמינריונים חוג לחינוך (נלמדים בשנה ג')

חינוך למוסריות ושיפוט מוסרי

שיפוט מוסרי הוא תחום מחקר גדול ומרכזי בפסיכולוגיה חברתית וחינוך. תחום זה עוסק בתהליכים החינוכיים, הרגשיים וההתנהגותיים שעוברים על האדם בעת התמודדות עם סיטואציות טעוני הכרעה. מוסריות היא תחום שעוסקים אנשי חינוך ופסיכולוגים. במסגרת הקורס נכיר את המושג על רבדיו, נבחן כיצד שיפוט מוסרי נלמד, נציג דרכים למדידה ונבחן כיצד התחום יסייע בידי אנשי חינוך לשפר הרגלי התנהגות אצל ילדים.

2 ש"ש / 4 נ"ז / ש

ש 244180-0 ד"ר גיל מאור, ב 16:00-17:30

פיתוח חשיבה יצירתית

יצירתיות מוגדרת כאחת המיומנויות של המאה ה-21, כמצרך שזקוק לו הפרט, הקהילה והחברה האנושית כולה על מנת לספק את צורכי ההווה והעתיד ולחיות חיי משמעות. העיסוק בתחום היצירתיות מעלה שאלות כגון: האם ובאיזו מידה ניתן לטפח יצירתיות, או שניחנו בה יחידי סגולה אחדים בלבד? באילו תחומים אפשר ליישם חשיבה יצירתית בחיי האדם? האם וכיצד טיפוח יצירתיות יכול להתרחש במסגרת של מערכת החינוך בארץ? במהלך הסמינריון נעסוק בשאלות אלו ואחרות. המטרה העיקרית של הסמינריון היא לאפשר לסטודנטים להתנסות בעבודת חקר מדעי על כל שלביה, וזאת בתחום הטיפוח של יצירתיות ובחינת התפיסות על אודותיה ודרכי יישומה. לסטודנטים תינתן הזדמנות לערוך מחקר איכותני בנושא הקשור ליצירתיות, על פי בחירתם, ולכתוב עבודה סמינריונית בהדרכת המרצה.

2 ש"ש / 4 נ"ז / ש

א 244180-0 ד"ר הילה נאות, ג 16:00-17:30

ב 244180-0 ד"ר הילה נאות, ג 10:15-11:45

סוגיות בתפיסת מושגים אצל ילדים

בשנים האחרונות, קיימת הבנה שכדי לחקור ולהבין תהליכי התפתחות אצל ילדים, יש לכלול את התפיסות של ילדים בתהליך המחקר, דבר שהביא לשינוי תפיסתי בדרך שבה חוקרים ומבינים את עולמם של הילדים. בסמינריון נחקר סוגיות שונות מעולם של ילדים, מילדים. הסמינריון יעסוק במחקרים עם ילדים צעירים מתוך נקודת הנחה שלילדים יש יכולת להביע תפיסות בעלות ערך לגבי השקפות עולמם וההקשרים שבהם הם חיים.

2 ש"ש / 4 נ"ז / ש

א 240490-0 ד"ר שרון גילת- יחיא, ג 08:30-10:00

ב 240490-0 ד"ר שרון גילת- יחיא, ג 10:15-11:45

חקר הפרספקטיבה של הורים וילדים בגיל הרך

בשנים האחרונות, הסוציולוגיה של הילדות ואמנת האו"ם לזכויות הילד מיקדו את תשומת הלב לחשיבות הכללתן של תפיסות ילדים בשיח האקדמי, הפרקטי והמדיניות החברתית ובכך הביאו לשינוי תפיסתי בדרך שבה חוקרים מבינים את עולמם של הילדים. תפיסה זו שונה במהותה מהתפיסה שהייתה מקובלת אשר למדה על ילדים אך לא מילדים. הסמינריון יעסוק במחקר עם הורים וילדים צעירים מתוך נקודת הנחה שלילדים יש יכולת להביע תפיסות בעלות ערך לגבי השקפות עולמם וההקשרים שבהם הם חיים.

2 ש"ש / 4 נ"ז / ש

א 240590-0 ד"ר נטלי אוליצה וד"ר אבתסאם מרעי- סרואן, א 16:00-17:30

ב 240590-0 ד"ר נטלי אוליצה וד"ר אבתסאם מרעי- סרואן, ב 17:45-19:15

כלים להערכת הוראה

הערכה של תהליכים חינוכיים, בכיתה ומחוצה לה, היא חלק בלתי נפרד מתפקיד המנהל והרכז. בקורס מבוא למנהל חינוכי הסטודנטים באשכול עשו היכרות ראשונית עם כלים של ראמ"ה להערכת מורים, המשמש להערכה מעצבת ומסכמת של הוראה בארץ. בסמינריון זה הסטודנטים יכירו את התפיסות התיאורטיות השונות לגבי הוראה מיטבית העומדות מאחורי הערכת תהליכי הוראה. הסטודנטים יכירו ויתנסה בכלים לתצפית בשיעור ולהערכה השונים הקיימים בארץ ובעולם. הסטודנטים ילמדו על המודלים להערכת הישגים, כולל מודל הערך המוסף (model added-value) ועל הקשר בין תהליכי הוראה לתוצאותיהם. הסטודנט ילמד כיצד מתקפים את הכלים ואת המדידות באמצעות הערכת הישגי התלמידים

2 ש"ש / 4 נ"ז / ש

ש 244170-0 ד"ר סרגיי טלנקר, ג 16:00-17:30

אסטרטגיות הוריות ודפוסי ויסות רגשות

הקורס יעסוק בגישה הפונקציונאלית לרגשות, בדפוסים לויסות רגשות ובדרכים בהם הורים עשויים להשפיע על דפוס ויסות הרגשות המתפתח בילד. בחלק הראשון של הקורס נעסוק בהגדרת רגשות, בניסיון להבין את הגורמים להם ואת מהלכם, נעסוק בפונקציה שכל רגש עשוי לשרת ונגדיר דפוסים שונים לויסות רגשות. בחלק השני של הקורס נעסוק באסטרטגיות הוריות כלליות ובדרך שבה הן עשויות להשפיע על דפוסים של ויסות רגשות.

2 ש"ש / 4 נ"ז / ש

א 244180-0 ד"ר מאיה קלמן הלוי, ד 14:00-15:30

ב 244180-0 ד"ר מאיה קלמן הלוי, ב 08:30-10:00

גישות מוזיקליות בעבודה עם אוכלוסיות יעד מגוונות

במסגרת הסמינריון בוחרים הסטודנטים אוכלוסיית יעד וחוקרים גישה מוזיקלית הרלוונטית לאוכלוסייה שבחרו. בחלקו הראשון, קורס זה יחשוף את הסטודנט לגישות מוזיקליות בעבודה עם אוכלוסיות יעד שונות: ילדים עם עיכוב התפתחותי, ילדים עם מוגבלויות, ילדים ומבוגרים הסובלים מפוסט-טראומה, ילדים באשפוז פסיכיאטרי, ילדים באשפוז רפואי, מבוגרים הסובלים מדמנציה. בחלקו השני יבחרו הסטודנטים נושא לעבודה ויכתבו עבודת סמינריון. במסגרת הקורס יעמיקו הסטודנטים בפרדיגמת המחקר האיכותני.

2 ש"ש / 4 נ"ז / שנתי

ש 246430-0 ד"ר תמר הדר, ד 10:15-11:45

קורסי בחירה בחוג לחינוך

הובלת שינוי במערכת בית הספר

העידן הנוכחי, המאופיין בשינויים מהירים ורבים ובחוסר ודאות, דורש מארגונים בכלל וממערכות חינוך בפרט, לשנות את עצמם על מנת להיות תחרותיים ולהתאים לסביבה המשתנה בקצב מהיר. מציאות זו הופכת את התכנון והביצוע של שינויים ליסודות הכרחיים בעבודתם של אנשי חינוך בבתי ספר.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ב

ב 240230-0 ד"ר איילת אגוזי, ד 15: 19-45: 17

מניעת אלימות

מטרת הקורס להעמיק את הידע ואת ההבנה בנושא אלימות, כפי שהיא מתבטאת בתחומים שונים בחברה. לדון לעומק בהסברים הפסיכולוגיים של התופעה מתוך התייחסות לכעס כמקדים אלימות. לדון בתופעה גם מהיבט כללי של תהליכים חברתיים כפי שהוא בא לידי ביטוי בתוך בתי ספר בין ילדים ומורים. במשפחה: בין הורים וילדים, בין גברים ונשים וכדומה. לדון ולהציע דרכים להתמודדות עם התופעה למען צמצום שכיחותה.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ב

ב 240240-0 ד"ר מתן מרקוביץקי, ב 00: 10-30: 08

פיתוח יכולת קשב Mindfulness

תחזיות מעידות שבעוד כעשרים שנה העולם ושוק העבודה יהיו שונים מאוד מאלו שאנו מכירים היום. לכן אנחנו לא יודעים מה יהיה הידע הנחוץ ביותר בעתיד לתלמידי בית הספר. יחד עם זאת, ברור שתלמידים צריכים לדעת איך לשים לב לפרטים, להתמקד ולהתרכז וכיצד לקיים מערכת יחסים נבונה עם עצמם ועם אחרים. כישורים אלה הם לב ליבו של תרגול מודעות קשובה (מיינדפולנס). בקורס נבחן כיצד ניתן לטפח מיומנות חיים חשובה זו אצל אנשי חינוך ותלמידים, נסיק כיצד ניתן לשלב פרקטיקות של מודעות קשובה בתהליכי ההוראה, ולהשפיע בדרך זו על נוכחות המורה בכיתה, על התכנים ועל דרכי הלמידה.

1 ש"ש / 2 נ"ז / א/ב

א 240420-2 ד"ר נעמה שפיצר, ב 30: 19-00: 18

ב 240420-1 ד"ר נעמה שפיצר, ב 30: 15-00: 14

מבוא לפסיכולוגיה של הקריאה והכתיבה

השיעור מציג מושגים, תיאוריות ומחקרים על התהליך הפסיכולוגי הכרוך בקריאה ורכישתה, המערכות הקוגניטיביות הכרוכות בקריאה, והוראת הקריאה כן נדונים הגורמים המשפיעים על רכישת הקריאה טרם ההוראה הפורמלית ובמהלכה. הקורס עוסק גם בשיטות שונות להקניית הקריאה ובהבדלים בין שיטת הלימוד באשר למניעת היווצרותם של קשיים ברכישת הקריאה. כן נדונה האפשרות שאופן שגוי או לא מתאים של הקניית הקריאה גורם המביא לקשיי בקריאה וכתובה.

2 ש"ש / 4 נ"ז / א

א 242010-1 פרופ' ורד נוסבאום - וקנין, ד 45: 11-15: 10

מתודיקה להוראת המתמטיקה

השיעור עוסק באפיון הלכויות בהבנת מתמטיקה בקרב תלמידים בעלי סגנונות למידה שונים. הוא מתמקד באפיון הקשיים, השגיאות והתפיסות המוטעות במתמטיקה בקרב אוכלוסיות מיוחדות. כן נידונות גישות בהוראת המתמטיקה בחינוך המיוחד, הקשרים בין הגישות לדרכי ההוראה, במטרה להביא לגמישות בתכניות התערבות והוראה. ניתוח תצפיות וראיונות עם לומדים מתקשים. הבנת תהליכי רכישת ידע בקרב המתקשים בלימוד המתמטיקה.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ב

ב 242020-1 ד"ר ענת קלמר, ד 30: 13-00: 12

מבוא לחשיבה כמותית

יכולתם של ילדים צעירים להבין כמויות היא ספונטנית ומתקיימת לפני הלמידה הפורמלית של מושגים מתמטיים. קורס זה יעסוק בחשיבה הכמותית כבסיס ללימוד חשבון בבית הספר היסודי. במהלך הקורס הסטודנט ייחשף להיבטים של התובנה הכמותית בפתרון בעיות מחיי היום יום, בעיות מידול וחקר נתונים. באמצעות רצף של בעיות מתוכננות הסטודנט ילמד כיצד לעודד את הילדים להתנסות בעצמים מוחשיים, לייצג כמויות ולהשתמש בשפה ומושגים מתמטיים בסיסיים. לצד בעיות אלו הסטודנט יזהה הזדמנויות לפיתוח שיח מתמטי והרחבה של החשיבה הכמותית, תוך התנסויות חווייתיות במשחקים וסיפורי ילדים.

1 ש"ש / 2 נ"ז / א

א 242200-0 ד"ר עינב קיסר, ד 00: 10-30: 08

מבוא ללקויות למידה

למידה היא פעולה המאפשרת לכל יצור חי ללמוד מיומנויות הישרדות. הקורס מסונף לענף הפסיכולוגיה הקוגניטיבית והינו בגדר מבוא ללקויות למידה. הקורס עוסק בתהליכי למידה פורמליים, בפרט של מיומנויות אקדמיות – קשב, קריאה כתיבה וחשבון. משתתפי הקורס יכירו את תהליכי הלמידה הנורמטיביים, ויוכלו לקבל כלים לבצע ניתור ראשוני של קשיי למידה ולקויות למידה.

1 ש"ש / 2 נ"ז / א

א 242210-0 ד"ר גיל מאור, ד 12:00-13:30

תיאטרון ככלי סיוע ללקוי למידה

הקורס יציע מסגרת תיאורטית ומעשית לרכישת כלים תיאטרוניים ללומדים עם לקויות למידה. במהלך הקורס יוצגו עקרונות מעולם הדרמה והתיאטרון, שיבקשו לשלב במעשה ההוראה מצבי ידיעה חווייתיים וקוגניטיביים. רכישת מיומנויות של משחק, ניתוח קונפליקט דרמטי, גילום דמות ועוד, יסיעו בפיתוח דרכי למידה 'עוקפות', שמשתפות את התלמיד בתהליך יצירת הידע. הקורס ישלב לימוד עיוני, התנסות מעשית, תרגול ורפלקציה.

1 ש"ש / 2 נ"ז / א

א 242220-0 גבי עירית הורביץ לוז, ד 18:00-19:30

מבוא לילד עם צרכים מיוחדים

השיעור מקנה לסטודנט רקע תיאורטי על ילדים בעלי צרכים מיוחדים ומידע על הצרכים המיוחדים ועל המגמות הקשורות בחינוך וטיפול בילדים עם צרכים אלה.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ק

ק 242230-0 ד"ר גיל מאור, ד 12:00-13:30

היועץ החינוכי: לקויות למידה ובעיות רגשיות-חברתיות

היועץ החינוכי מעורב בכל הפעולות הנוגעות לבריאותם הנפשית של התלמידים. שפ"י מנחה את היועץ להוביל תהליכים מקדמי צמיחה רגשית, חברתית וקוגניטיבית של כלל אוכלוסיית התלמידים, תוך התחשבות בשונות ובצרכים מיוחדים. בהתאם לכך, ליועץ תפקיד ייחודי בקידום תלמידים עם לקויות למידה ובעיות רגשיות-חברתיות ברמה הפרטנית וברמה המערכתית - ארגונית (טיפול אקלים תומך, קישור ותאום בין אנשי מקצוע). אחד מתחומי התפקיד של היועץ החינוכי בהקשר לתלמידים עם לקויות למידה ובעיות רגשיות-חברתיות מתייחס ישירות אליהם - איתור וטיפול בהיבטים לימודיים, רגשיים וחברתיים.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ב

ב 242250-0 ד"ר רוני טוטיאן, ד 16:00-17:30

היבטים רגשיים וחברתיים של לקוי למידה

הקורס יעסוק במושגים מרכזיים הנוגעים לתפקוד רגשי וחברתי של ילדים לקוי למידה, התמודדות עם מעמד חברתי ודחייה חברתית, המשפחה והילד לקוי הלמידה. יוצגו ההשלכות של ההיבטים הרגשיים והחברתיים על תפקודם של ילדים לקוי למידה.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ב

ב 240430-0 ד"ר מרים שריד, ב 12:00-13:30

התפתחות נורמלית ואבנורמלית

השיעור מקנה היכרות עיונית עם מושגים וסוגיות יסוד בהתפתחות נורמלית, בפסיכופתולוגיה, ובתורות המיון והאבחון הפסיכולוגי והפסיכיאטרי. במרכזו של הקורס היכרות בסיסית עם הקלסיפיקציה המקובלת בפסיכופתולוגיה, תוך הדגשת הפרעות נפשיות מרכזיות והפרעות באישיות, אצל ילדים. במסגרת זו נדונים ההקשרים הרגשיים, הקוגניטיביים וההתנהגותיים המאפיינים את ההפרעות והקשרים תפקודיים, חברתיים ותרבותיים הנלווים להפרעות האלה. כן נדונים היבטים התפתחותיים בהתהוות הפרעות נפשיות והפרעות באישיות.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ב

ב 243070-0 ד"ר רוני טוטיאן, ג 14:00-15:30

הבנת הפרט בראייה חינוכית ייעוצית

הקורס עוסק בעולמו של הילד בתקופת גיל בית הספר היסודי (גילאי 6 ועד 12) ובגיל ההתבגרות (גילאי 12 עד 18), תוך העמקה בתהליכים התפתחותיים האופייניים בגילאים אלו, במגוון היבטים – פסיים, קוגניטיביים, מוסריים, רגשיים וחברתיים והשפעתם על הלמידה בבית הספר, תוך התייחסות להשפעות המשפחה, הבית, החברה, הצוות החינוכי וגורמים נוספים בעולמו של הילד והמתבגר.

1 ש"ש / 2 נ"ז / א

א 243100-0 ד"ר שרון גילת-יחיא, מתוקשב

ייעוץ למשפחה

אחת מהאוכלוסיות העיקריות עמם היועץ עובד הם ההורים. הקורס מציג ומקנה לסטודנטים ידע בסיסי בהבנת תהליכים משפחתיים על פי הגישה המערכתית-מבנית, תוך התייחסות למשפחה כמערכת המורכבת מתת-קבוצות. רכישת ידע מקצועי בנושא, תאפשר ליועץ להדריך את ההורים ולשוחח איתם בצורה מתאימה מתוך הבנת תהליכים מנקודת הראות של ההורים והילד כאחד.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ב

ב 243110-0 ד"ר מאיה קלמן הלוי, ד 13: 30-12: 00

פסיכולוגיה חיובית

הפסיכולוגיה החיובית היא זרם המתפתח בשנים האחרונות ותופס מקום חשוב במחקר ובחשיבה הפסיכולוגית. הפסיכולוגיה החיובית מציעה פרספקטיבה שונה על דרך הראיה של המחקר הפסיכולוגי. דרך ראיה זו היא בעלת השלכות לתחומים רבים. אחד התחומים שחיבור בינם לבין הפסיכולוגיה החיובית הוא מהבולטים בשנים האחרונות הוא תחום החינוך. בקורס יכירו הסטודנטים מושגי יסוד וירכשו הבנה של תיאוריות ומחקר בתחום הפסיכולוגיה החיובית. הקורס הינו קורס בעל דגש יישומי ולכן בכל נושא יכירו הסטודנטים את ההשלכות של חומר הלימוד לעולם החינוכי.

2 ש"ש / 4 נ"ז / ש

ש 243200-0 ד"ר עוז גוטרמן, ג 12: 00-10: 15

שינה ובריאות

השינה היא חלק חיוני ואוניברסלי של הקיום האנושי. השינה היא מצב פעיל של המוח והגוף אשר נשלט על ידי מערכות עצביות של גזע המוח. היא מתאפיינת בשינוי מחזורי והפיך של מצב ההכרה, בחלימה, בשינוי בקשר התחושתית והמוטורי של המוח עם הסביבה, במחזוריות פנימית, במנגנוני בקרה ובהיזון חוזר ובתכונה "משקמת" אשר אינה ניתנת לחיקוי על ידי מנוחה ללא שינה, על ידי מזון, משקה או תרופה. היכרות עם ההיבטים הבריאותיים והתפקודיים של שינה הינה חשובה מאוד מאחר ולהפרעות השינה השלכות רבות על תפקוד האדם.

2 ש"ש / 4 נ"ז / ש

ש 243310-0 ד"ר כרמית גל, ה 13: 30-12: 00

תרפיות במסגרת בית הספר

טיפול באמצעות תרפיות הינו טיפול רגשי על ידי תהליכי יצירה והבעה וכולל תחומי התמחות כגון: אמנות, מוסיקה, תנועה, דרמה, פסיכודרמה, ביבליותרפיה ועוד. מטרת העל בטיפול בעזרת תרפיות היא לטפח כוחות נפשיים ולחזק את כושר ההסתגלות של האדם, כאשר בבסיס הטיפול עומד על הנחת יסוד עיקרית שהיא: לאומניות ולתהליך היצירתי כוח מרפא. החיבור בין גישות פסיכולוגיות קיימות לעשייה האמנותית, מאפשר את קיום התהליך הטיפולי. האמנויות השונות משמשות כדרך ביטוי, וכך מתאפשר שיח לא מילולי ועקיף, בנוסף לשיח המילולי המתקיים בכל תהליך טיפולי אחר.

1 ש"ש / 2 נ"ז / א

א 243320-0 ד"ר גל כרמית, ד 10: 00-08: 30

מבוא למנהל חינוכי

הקורס יקנה לסטודנטים ידע והבנה בניהול בתי ספר במערכת החינוך הישראלית תוך התייחסות לאתגרים ולמורכבות בניהול בית ספר. במסגרת הקורס יוצגו תאוריות ומושגים בסיסיים בתורת מינהל החינוך וכן יוצגו היסודות המרכזיים המרכיבים את התחום ושאלים ממדעי ההתנהגות הארגונית ומדעי המינהל. כמו כן ידונו בקורס היבטים מעשיים של ניהול מערכות חינוך והקשר בין לבין היבטים תיאורטיים בתחום. בין היתר יעסוק הקורס בתהליכי הכשרת מנהל בית ספר וכן במאפיינים הייחודיים של ניהול בית ספר) לעומת ניהול ארגונים אחרים כגון בית חולים, המערכת הצבאית והתעשייה) דגש מיוחד יינתן בקורס לפיתוח מנהיגות חינוכית, יוזמת ופרואקטיבית מזווית הראיה של מנהל ומנהיג במערכת החינוך.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ב

ב 244010-0 מר אמיר איזנברג, ב 17: 30-16: 00

בית הספר בפרספקטיבה של תורת הארגון

הכרת ההקשר הארגוני של מוסדות חינוך. ראייה מערכתית של בית הספר כארגון, ויכולת ניתוח של התופעות הארגוניות המתרחשות בביה"ס.

2 ש"ש / 4 נ"ז / ש

ש 244030-0 ד"ר דבורה אדן, ו 11: 30-10: 00

דפוס קבלת החלטות

ללמד סטודנטים לזהות דפוסים נפוצים בקבלת החלטות ולשפר את היכולת שלהם לקבל החלטות מושכלות.

1 ש"ש / 2 נ"ז / א

א 244040-0 ד"ר סרגיי טלנקר, ד 15: 19-17: 45

לחנך לעתיד - סוגיות בחינוך לקראת עתיד לא ידוע

מערכת החינוך אמורה להכין את התלמידים, בוגריה, לתפקוד מיטבי בעתיד. אך לשם כך על המחנכים להגדיר מהו תפקוד מיטבי של הבוגר וכיצד יראה העתיד. משימה זו הייתה קשה מאז ומתמיד והיא קשה שבעתים היום, שכן אנו חיים בתקופה סוערת, בה מתחוללים שינויים מפליגים בתקופות זמן קצרות. אך דווקא בשל היותה תקופה סוערת, הכנת התלמידים לעתיד היא בעלת חשיבות מכרעת. בשיעור זה, הסטודנט יתמודד עם השאלה כיצד מחנכים לקראת העתיד. לשם כך הסטודנט יכיר מושגים רלוונטיים בחקר העתיד, יתמודד עם השאלה כיצד יראה העתיד, וכיצד רצוי לחנך לקראתו.

1 ש"ש / 2 נ"ז / א

א 244050-0 פרופ' ארי נוימן, ד 30: 17-16: 00

הערכת פרויקטים

התבוננות ביקורתית ומובנית והפקת לקחים היא נדבך משמעותי בעשייה האנושית על היבטיה השונים- אישי, חברתי ומקצועי. הערכת פרויקטים ותכניות נתפסת כמחקר יישומי אשר נשען על יסודות המחקר המדעי ומחוייב לתוצאות שניתן ליישם אותן. הערכת פרויקטים בחינוך רלוונטית לחינוך, שכן היא מסייעת לעיצוב תהליכים חינוכיים בזמן התהוותם ולתכנון תהליכים עתידיים.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ב

ב 244080-0 פרופ' ארי נוימן, ד 30: 17-16: 00

כישורי המאה ה-21 וניהול

העידן הפוסטמודרני, בפתח המאה העשרים ואחת, הנו תקופה ייחודית בתולדות האנושות והמהפכות המתרחשות בתקופה זו משפיעות, לטוב ולרע, על כל תחומי החיים. מהם הכישורים הנדרשים מאנשים בוגרים ומאנשים צעירים בתקופה זו היא שאלה שהתשובות עליה חשובות גם בתכנון וביצוע תהליכי ההכשרה של אנשים צעירים, כלומר במערכת החינוך, וגם בתחום הניהול בחינוך והניהול בכלל. במהלך הקורס הסטודנטים יכיר את מאפייני העידן הפוסטמודרני וחלק מהמיומנויות הנדרשות לתפקוד וניהול במאה העשרים ואחת.

2 ש"ש / 4 נ"ז / א

א 244100-0 פרופ' ארי נוימן, מתוקשב

ניהול והדרכת עובדים

מנהלים בעידן המודרני ניצבים בפני אתגרים רבים, ובהם הגעה לתוצאות בעזרת האנשים עימם הם עובדים (כפיפים, ממונים וממשקים נוספים). הצלחת ארגונים תלויה במידה רבה, בקיום תהליכי למידה מסודרים ורציפים, תוך בחינה מתמדת של השינויים בסביבה, שיפור תפוקות והתאמה לצרכי הארגון. הקורס מתבסס על שתי תמות מרכזיות השזורות זו בזו. התמה הראשונה עוסקת בניהול ומנהיגות וכוללת תאוריות ותפיסות קלאסיות ועדכניות, בהתמקדות לעולם החינוך. התמה השנייה עוסקת באבני הבניין ליצירת ארגון לומד בתשומת לב מיוחדת לתפקידו ולתרומתו של המנהל-המנהיג ביצירת ארגון לומד בסביבה חינוכית משתנה וחסרת ודאות.

2 ש"ש / 4 נ"ז / ש

ש 244210-00 ד"ר איילת אגוזי, ד 30: 17-16: 00

היבטים שונים של הורות

השיעור מקנה ידע תיאורטי ומעשי על חינוך להורות בריאה. ההרצאות משלבות דיונים כיתתיים סביב סרטים, סרטונים והצגות מקרים רלוונטיים לנושא הנלמד.

2 ש"ש / 4 נ"ז / ש

ש 245010-0 ד"ר עוז גוטרמן, ג 8: 30-10: 00

אסטרטגיות ניצחון ושיקולים במשחקים

שילוב משחקים בלמידה מהווה כלי רב עוצמה המשדרג את חוויית הלמידה, מעורבות הלומדים ופיתוח יכולותיהם. במרכז הקורס עומד ניתוח של משחקי שני שחקנים בעלי ידיעה מלאה, חלקם בעלי צביון מתמטי ובבסיס כולם עומדים שיקולים לוגיים. הניתוח הזה מפתח את החשיבה הלוגית והוא דורש שימוש בחשיבה מסתעפת שבדרך כלל לא באה מספיק לידי ביטוי בהוראת המתמטיקה בבית הספר, אך היא בוודאי חשובה בחיי היום יום ויש בה שימוש מרכזי בלימודים מדעיים/טכנולוגיים. יהיו משחקים אותם נוכל לנתח באופן מלא – נמצא בהם אסטרטגיית ניצחון, ויהיו כאלה בהם נסתפק באסטרטגיות חלקיות בלבד. בנוסף, נציג משחקים שיש בהם מרכיב של מזל, מה שידרוש שימוש בחשיבה סטטיסטית; החלטות תחת אי ודאות הן חלק מרכזי בחיי היומיום. כמו כן נשלב בקורס משחקים מתוקשבים.

1 ש"ש / 2 נ"ז / א / ב

א 246230-00, ד"ר אבי פולג, מר גלי שמעוני, ד 15: 21-19: 45

ב 246230-01, ד"ר אבי פולג, מר גלי שמעוני, ג 30: 13-12: 00

מבוא לחדשות וחשיבה יצירתית

הקורס הוא מבוא לחשיבה יצירתית וחדשנות. מטרת הקורס היא שהתלמידים ילמדו מושגי יסוד בחשיבה יצירתית וחדשנות, וירכשו מיומנות בסיסיות ומגוון טכניקות שימושיות בתחומים אלו.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ב

ב 246250-00 ד"ר יוסי אלרון, ד 30: 19-18: 00

שפה, מוח, משחק ומה שביניהם

במסגרת הקורס נעסוק בהבנת הבסיסי הקוגניטיבי, הפסיכולינגוויסטי והנוירו-פונקציונלי של התפתחות שפה בקרב בני אנוש. הקורס יעסוק הן בהבנת ההיבטים הטיפוסיים של התפתחות שפה והן הלא נורמליים תוך הדגשת ההסברים מתחום מדעי המוח הקוגניטיביים. לצד מכן ננסה להבין את הקשר בין התפתחות שפה דבורה לכתובה ורכישת שפה שנייה.

1 ש"ש / 2 נ"ז / א

א 246310-00 פרופ' הית'אם טאהא, ד 30: 17-16: 00

חינוך כמסע פילוסופי ורוחני

בעידן הפוסט-מודרני, שבו אנו מוצפים במידע, הולך וגובר הצורך בטיפוח כישורי חשיבה, ביכולת לעבד פרטי מידע לידע ולהתייחס אליו באורח ביקורתי ויצירתי. בנוסף, אצל רבים מאתנו הולך ומתחזק הצורך להעניק פשר ומשמעות רחבה לתופעות החיים השונות, במקום לראות בהן אוסף של עובדות אובייקטיביות כביכול ומנוכרות מחוויית חיינו הפרטיים. חשיבה פילוסופית, החל מגיל הרך, מסייעת בפיתוח יכולות אלו. בנוסף על כן, חקירה פילוסופית בכיתה מקדמת שיח פתוח ואקלים חינוכי אכפתי וסובלני. הנחת המוצא של הקורס מערערת על המיתוס הרווח עדיין בקרב מורים רבים, שילדים אינם מסוגלים לחשוב באופן מופשט, ממוקד ומנומק.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ק

ק 246340-00 ד"ר הילה נאות, ב 15: 19-17: 45

אוריינות מתמטית בחיי היום יום

אוריינות מתמטית מוגדרת כיכולת של האינדיבידואל לזהות ולהבין את התפקיד שהמתמטיקה לוקחת בחיי היום יום, לבצע הצדקה מתמטית ולעסוק במתמטיקה בדרך שתפגוש את הפרט בהווה ובעתיד כאזרח משפיע בחברה. עיסוק בבעיות מתמטיות מסוג בעיות מידול, מאפשר לקדם את האוריינות המתמטית בקרב תלמידים, ומעודד אותם לפתח מודלים ומבנים מתמטיים הכוללים התחשבות בהנחות מציאותיות. במהלך הקורס נחקור בעיות מידול שונות מחיי היום יום ונבחן את תרומתן לפיתוח כישורים, אסטרטגיות ואוריינות מתמטית בכיתות היסוד.

1 ש"ש / 2 נ"ז / קיץ

קיץ 246390-00 ד"ר עינב קיסר, ו 45: 11-10: 15

הפרעות התנהגות

הקורס יעמיק בידע תיאורטי עדכני לגבי הפרעות התנהגותיות ורגשיות אצל ילדים ומתבגרים שעלולות לפגוע בתפקודם הלימודי, החברתי וברווחתם הנפשית. בפרט יושם דגש על הפרעת חוסר קשב, הפרעה מרדנית, תוקפנות, דחייה חברתית והפרעות חרדה, הגדרתם העדכנית, אבחונם ומאפיינם. בקורס נבחן את גורמי הסיכון להופעת ההפרעה: ביולוגיים, סביבתיים והתפתחותיים, כמו גם את גורמי "המגן". בנוסף, ינתן דגש על התערבויות עם הילד וסביבתו המכוונות להתמודדות עם הבעיות.

1 ש"ש / 2 נ"ז / א

א 246410-0 ד"ר גל כרמית, ב 45: 11-10: 15

פיתוח משחקים לשוניים

הקורס יעסוק בהקניית ידע תיאורטי בנושאים הקשורים להתפתחות שפה ואוריינות מהילדות לבגרות, במקביל להקניית ידע מעשי לפיתוח יכולות אלה אצל ילדים במסגרת החינוכית. במסגרת הקורס תתקיים התנסות של הסטודנטים ביישום הכלים המעשיים שילמדו והעברתן לילד או קבוצת ילדים. חומרי ההתנסות יוצגו בכיתה בליווי חומר תיאורטי ולאחר מכן יעובדו, ינותחו ויכתבו לעבודה. דרכי ההוראה בקורס יכללו עבודה בקבוצות ולמידה שיתופית, התנסויות, ניתוח סיטואציות, ניתוח מאמרים ושיח דיאלוגי כיתתי.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ב

ב 246420-00 ד"ר עינת נבו, ב 15:19-45:17

אפליקציות דינמיות לפיתוח חשיבה מתמטית

בשנים האחרונות עוברת מערכת החינוך התאמה לעולם הדיגיטלי, שבו יש חשיבות ליכולת של אנשי חינוך לצרוך וליצור תוכן וכלים דיגיטליים למטרות ההוראה שלהם, בבניית רצף של תכנים, בהתאם לדרישות תכנית הלימודים במתמטיקה ועל בסיס ידע מתמטי, ידע דידקטי, וידע טכנולוגי.

1 ש"ש / 2 נ"ז / א

א 248110-00 ד"ר ענת קלמר, מתוקשב